

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

4 ВЕРАСНЯ 2012 г. АЎТОРАК № 170 (27285) Кошт 1300 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

ДВОЙЧЫ ЗАЛАТЫ

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка павіншаваў члена паралімпійскай каманды Беларусі па плаванні Ігара Бокія з бліскавай перамогай на Паралімпійскіх гульнях у Лондане, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара. «Уся краіна ганарыцца гэтым дасягненнем. Дзюкуючы твайму поспеху прагучаў Дзяржаўны гімн Рэспублікі Беларусь», — гаворыцца ў віншаванні. «Упэўнены, што, адкрыўшы медальны залік на гульнях для беларускай зборнай, ты натхніш сваіх таварышаў па камандзе і вы яшчэ не раз узйдзеце на п'едэстал перамогі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА СУСТРЭЎСЯ З РАСІЙСКИМ ПАЛІТЫЧНЫМ ДЗЕЯЧАМ КАНСТАНЦІНАМ ЗАТУЛІНЫМ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 3 верасня сустрэўся з расійскім палітычным дзеячам, дэпутатам Дзяржаўнай Думы Расійскай Федэрацыі першага, чэцвёртага, пятага скліканняў, дырэктарам Інстытута краін СНД (Інстытут дыяспары і інтэграцыі), членам Савета па знешняй і абароннай палітыцы Канстанцінам Затуліным. Аб гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара.

ЗНОЎ СУСТРЭЛІСЯ

Школьныя сяброўкі, вучаніцы 7 класа гімназіі Глыбоцкага раёна Ліза ПІСТУНОВА і Люба ПАЛАВІНЧЫК.

У другой палове тыдня стане больш дажджоў і пахаладае

У першыя дні верасня на тэрыторыі Беларусі захаваецца даволі цёплае і камфортнае надвор'е, паведаміла рэдакцыя спецыялістаў Рэспубліканскага гідромэцэнтру Міністэрства Вольга Фядотава. А вось у другой палове тыдня да нас завітае цыклон з Атлантыкі, які прынесе вільготнае акіянскае паветра і стане больш воблачна і дажджліва. Пахаладае. Таму ў чацвер кароткачасовыя дажджы будуць назірацца ўжо бадай паўсюдна, а ўдзень у асобных раёнах магчымы наваліцы. Удзень — толькі 13—20 градусаў, у Гомельскай вобласці — да плюс 22.

НЕЗВЫЧАЙНАСЦІ, ГОСЦІ І НЕЧАКАНАСЦІ Дня беларускага пісьменства

СЁЛЕТНЯЕ свята ў Глыбокім, як заўсёды, парадавала прыемным надвор'ем, прыгажосцю наваколля, што цешла вока (горад знаходзіцца на беразе возера, і тут, асабліва ў цэнтры, шмат старадаўніх будынкаў). Ды і падзей, якія непазрэдна датычыліся свята пісьменства, трэба сказаць, атрымалася шмат. Шмат на што хачелася паглядзець, шмат куды паспець. Спяшаліся, сустракаючы на вуліцах то панюў і паненак у старасвецкіх строях, то пісьменнікаў, то гасцей-замежнікаў, то гаспадароў і гаспадынь, якія абачліва куплялі розныя патрэбныя ў побыце рэчы і прысмакі для дзіцей. Распавед пра асноўныя падзеі Дня беларускага пісьменства, а таксама невялікі эрз святачнага настрою спецыяльна для чытачоў «Звязды» — у рэпартажы нашых карэспандэнтаў.

Творцы абмеркавалі сённяшняю ролю і значнасць кнігі ў Беларусі, сучаснае чытача і яго схільнасці, стаўленне да беларускай літаратуры ў замежных краінах і яшчэ шмат якіх надзённых для літаратуры пытанняў. Таксама адной з асноўных нот гучала тэма важнасці культурнага дыялогу праз літаратуру, неабходнасці пашыраць міжнароднае літаратурнае супрацоўніцтва.

«ЛІТАРАТУРА — МАГЧЫМАСЦЬ ПАЛЮБІЦЬ НАРОД»

Як вядома, вясёлым і прыемным справам святкавання папярэднічаюць рэчны сур'ёзныя. Традыцыйны пісьменніцкі «круглы стол» пад назвай «Пісьменнік. Кніга. Час» сёлета сабраў удзельнікаў з сямі краін свету. Госці прыехалі з Расіі, Чарнагорыі, Сербіі, Азербайджана, Таджыкістана. Сярод беларускіх удзельнікаў — пісьменнікі Мікола Мятліцкі, Раіса Баравікова, Аляксей Бадак і іншыя.

Падчас ранейшых сустрэч за «круглым сталом» тэмы для абмеркавання былі звязаны з творчасцю, мастацкім словам, сэнсавымі і культурнымі сувязямі беларускай літаратуры з літаратурамі іншых краін свету.

ШКОЛЬНАЯ АКАДЭМІЯ

Уабноўленай сярэдняй школе № 2 горада Горкі адкрываецца новая навучальная праграма «Малая акадэмія».

Гэтая школа ў раённым цэнтры — адзін з аб'ектаў, які прывялі ў парадак да «Дажынак—2012». Школьны будынак, узведзены вучня ў 1951 годзе, адрамантавалі, а таксама пабудавалі новы корпус, дзе ёсць спартыўная і актывавае залы, святая сталова, вучэбныя кабінеты. Колькасць вучняў павялічылася на 20% і цяпер складае 415 дзяцей. Старая школа пачынае новае жыццё. Бо новыя тут не толькі сцены. Два сучасныя ліфтавыя кабінеты павінны забяспечыць высокі ўзровень ведаў за межнай мовы (для паспяховай здачы цяпер абавязковага экзамену). Таксама ў школе з'явіліся электронныя дошкі і мультымедыяныя праектары. Сёлета ў школе № 2 укараняецца новы навучальны праект. «Малая акадэмія» — гэта падрыхтоўка да паступлення ў навучальны ў Беларусі дзяржаўнай сельскагаспадарчай акадэміі, якая месціцца ў Горках. — Гэтай праграмай прадугледжаны факультатывныя заняткі па хіміі і біялогіі і практыка ў добрых сельскіх гаспадарках, — п

тлумачыў дырэктар школы Уладзімір Лебедзеў. — Мы разглядаем гэта як прафесійную арыентацыю навучэнцаў. У праграме будуць браць удзел выкладчыкі Горскай акадэміі, і яна стане добрай матывацыяй для паступлення ў гэтую сельскагаспадарчую ВНУ. Сёлета ў «Малую акадэмію» набіраюцца 10-класнікі: адна група (20 чалавек). У Горках расказваюць, што новае — гэта добра забытае старое: калісьці нешта падобнае існавала за савецкім часам, і супрацоўніцтва акадэміі са школай адноўліцца цяпер на сучасным падмурку — ва ўсіх сэнсах.

Ілона ІВАНОВА.

ПЕНСІЯНЕРЫ ПЕРАХОДЗЯЦЬ НА ПЛАСТЫКАВЫЯ КАРТКІ

Старэйшае пакаленне ўжо таксама зразумела, што карыстацца пластыкавымі карткамі зручна і выгадна. Ды і банкі пачалі прапаноўваць адпаведныя віды абслугоўвання — з пенсійнымі карт-рахункамі. Напрыклад, у «Прыорбанку» такіх рахункаў ужо 100 тысяч.

Ларысу Неумяржыцкая ўзнагароджвае члена праўлення «Прыорбанка» Сяргея Шышоў і кіраўнік ЦБП 104 г. Салігорска Таццяна Далматовіч.

Статысцічным кліентам-пенсіянерам стала Ларыса Неумяржыцкая, былая работніца Салігорскага аддзялення «Мінблсаюздрука». Атрымаўшы пластыкавую картку, ішчасліўка адрознілася на ёй 10 мільёнаў рублёў ад банка ў якасці падарунка. «Вырашыла адкрыць рахунок у банку, каб залічыць пенсію стала больш простым, — расказвае жанчына. — З дапамогай карткі я змагу аплатаваць камунальныя паслугі і ажыццяўляць іншыя плацяжы. Ды і ўвогуле магчыма перастаюць бяцца карыстання банкаўскімі карткамі, якія значна спрашчаюць нашы разлікі. Пенсіянеры паказваюць нам усім добры прыклад.

Уладзіслава КУЛЕЦКІ.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

РАСІЯ ЎПЕРШЫНЮ ПРЫМАЕ САМІТ АЦЭС

Расія на гэтым тыдні ўпершыню прымае саміт АЦЭС — ключавой арганізацыі ў Азія-Ціхаакіянскім рэгіёне, на долю якой прыпадае 58% глабальнага ВУП і 40% насельніцтва свету.

Прысутнасць у гэтым рэгіёне жыццёва неабходная для Расіі, аднак пакуль Расія адстае ад тэмпаў развіцця рэгіёна, канстатуюць аглядальнікі. Пры гэтым і ў кулуарах, і афіцыйна чыноўнікі заявляюць аб тым, што Расія не можа дазволіць сабе гуляць зневажальную ролю сыравіннага прыватка Азіі. Аднак замест разумяня і рэцыйнальнага падыходу РФ пакуль гатовы прапанаваць партнёрам толькі «нацыянальную ідэю» свайго кіруючага класа — раскошу.

Пасля крызісу 2008-2009 гадоў расійскія чыноўнікі сур'ёзна задумаліся аб новай ролі Азія-Ціхаакіянскага рэгіёна, а сыравінныя алігархі накіравалі погляды на новыя дынамічныя рынкі. Стала ясна, што інтэграцыя ў Азію для Расіі — жыццёва неабходнасць. Аднак пытанне аб тым, у якой якасці краіна павінна інтэгравацца ў дынамічны рэгіён, да гэтага часу не вырашана.

САУДАЎСКИ КАРОЛЬ ПУСЦІЎ ЖАНЧЫН ВА ЎЛАДУ, ВЫРАШЫЎШЫ АСАБІСТА НАБРАЦЬ САБЕ ДАРАДЧЫЦ

Саудаўскі кароль вырашыў набраць у дарадчыц жанчын: цяпер Вышэйшая кансультацыйная рада Манархіі будзе на 20% складацца з прадстаўніц прыгожага полу. Цяперашняя рэформа ў Саудаўскай Аравіі стала працягам шэрагу захадаў, прынятых для пашырэння правоў мусульманак, але заходнія назіральнікі ўсё роўна незадаволеныя.

Кароль Абдала ібн Абдэль Азіз Аль Сауд выбера 30 незалежных асабіста. Жанчын павінны адпавядаць двум патрабаванням: быць старэйшымі за 30 гадоў і валодаць высокай прафесійнай кампетэнцыяй. Аб рэвалюцыйным распардажэнні саудаўскага манарха стала вядома ад журналістаў дзяржаўнага выдання «Аш-Шарк аль-Авсат».

На практыцы жанчыны пакуль не будуць прымаць удзел у палітычным жыцці, лічаць эксперты. Так будзе працягвацца, пакуль жанчын у органы ўлады выбірае манарх, а не падданыя шляхам галасавання. «Але нельга выключаць таго, што гадоў праз 15-20 могуць з'явіцца і рэальныя выбарныя працэдуры», — адзначаюць журналісты. Заходнія назіральнікі і зусім назвалі рэформы няяснымі і палавіністымі.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

БРЫТАНСКИ ПРЫНЦ ЭНДРУ СПУСЦІЎСЯ ПА ВЯРОЎЦЫ З ХМАРАЧОСА SHARD

Сын каралевы Вялікабрытаніі прынц Эндру спусціўся па вярочцы з самага высокага будынка Еўропы, лонданскага хмарачоса Shard, дзеля збору сродкаў для свайго дабрачыннага фонду, пасля чаго прызнаў, што больш ніколі ў жыцці не будзе гэтага паўтараць, паведаміў брытанскія СМІ.

Герцаг Еркскі і яшчэ 40 чалавек стартавалі з раніцы ў панядзелак на вузкай пляцоўцы не больш за метр шырынёй на апошнім, 87-м паверсе на вышыні амаль 310 метраў і праз паўгадзіны завяршылі свой спуск на ўзроўні 20 паверха, спусціўшыся на дах станцыі London Bridge.

Усе ўдзельнікі, у тым ліку 52-гадовы прынц, збіралі сродкі для фонду Outward Bound Trust, які займаецца адукацыйнымі праектамі для дзяцей па ўсім свеце. Эндру ўзначальвае раду папачыцельчу арганізацыі. Таксама грошы пойдучы на дапамогу марскім пехацінцам фонду Royal Marines Charitable Trust Fund, бо менавіта яны дапамагалі ўдзельнікам спуску ў падрыхтоўцы марапрыемства.

Апынуўшыся на зямлі, прынц Эндру распавёў, што цяжэй за ўсё яму даўся ўздым па прыступках на самы высокі пункт хмарачоса. Але летнія трэніроўкі дапамаглі яму справіцца з хваляваннем перад выхадом на адкрытую пляцоўку.

«Я не буду нават спрабаваць раскаваць прыёмна гэта было ці не. Ніколі ў жыцці я больш гэтага не паўтараю», — прызнаў герцаг.

Спонсары ахвяравалі на праект 290.000 фунтаў стэрлінгаў, хаця, калі аб планах спуску было абвешчана, чакалася, што яго удзельнікі наспрабуюць сабраць мільён фунтаў.

АД ЧАГО ВЫ МОЖАЦЕ АДМОВІЦЦА ПАДЧАС ВОДПУСКУ, А АД ЧАГО — НЕ?

Аляся КАШКО, галоўны спецыяліст аддзела арганізацыйна-кадравай работ Глыбоцкага райвыканкама:

— Водпуск — гэта пара, калі мне хочацца застацца адной і хоць на некалькі дзён забыцца пра выгоды цывілізацыі. Добра было б трапіць на бязлюдны востраў і з асалодай паслухаць цішыню. Гэта час, які хочацца правесці не на заморскіх сонечных курортах, а ўзяць паходную сумку і палатку і трапіць на прыгожую лясную плянку, захапляцца начным небам, лічыць зоркі, слухаць спеваы лясных жыхароў...

Мару на гэты час застацца без мабільнага тэлефона і заліснай кніжкі, інтэрнэту і аўтамабіля. Але, на жаль, яшчэ ні разу так не атрымалася. А самае галоўнае — вельмі хочацца ўжо з першага дня забыцца пра работу і атрымліваць задавальненне ад адпачынку.

Аксана САЙКО, эканаміст праўлення Лунінецкага раённага спажывецкага таварыства:

— Зусім нядаўна прачытала некалькі выказванняў: «Спраўдны водпуск — гэта калі ты купляеш шорты і панамку, а не новыя шпалеры і ламінацыйныя дошкі». Дык вось ад чаго я з задавальненнем адмовілася б, дык гэта ад рамонту ў доме падчас водпуску. У ліпені пачыла ў ім: на мора паехаць не атрымалася, таму занялася добраўпарадкаваннем дома, у які з'явіліся кошы таму. А значыць, у водпуску адпачыла «не па-спраўдному»...

З вялікім задавальненнем на ўвесь перыяд водпуску адключоў будзільнік, які настольківа веціцца па ранах і не дае спаць. А вось мабільны тэлефон пакуль не атрымліваецца адключыць, але вельмі хачелася б гэта зрабіць.

Настася ВОІНАВА, спецыяліст групы інфармацыі і грамадскіх сувязяў Акадэміі МУС:

— Калі працоўныя будні засталіся заду, думкі пра работу ўпарта не знікалі... Як высветлілася, яшчэ трэба прыкласці намаганні, каб у свой адпачынак папросту не застацца ў чатырох сценах, няхай і родных, і ўтульных. Адцягнуць увагу і добра адпачыць мне, напрыклад, дапамаглі амаль што кожнадзённым паездкі за горад і... конь, верхавая язда. Так напружаны графік і адказныя заданні змяніліся спартыўнымі нагрузкамі і адказнасцю за станістую і разумную жывёлу.

Ад чаго нельга было адмовіцца, дык ад камп'ютара: ні дня, а дакладней, ні аднаго вечара без радка, творчасці! Упэўнена, самае папулярнае пытанне: «Як прайшоў водпуск?» — нікога не павінна засмучаць.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«ПЫТАННІ РАЗВІЦЦЯ АДУКАЦЫІ ЗАЎСЁДЫ БУДУЦЬ У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ ДЗЯРЖАВЫ»

ПЫТАННІ развіцця адукацыі з'яўляюцца і заўсёды будуць знаходзіцца ў цэнтры ўвагі дзяржавы. Аб гэтым заявіў 1 верасня Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка на свяце, прысвечаным Дню ведаў, у Беларускай дзяржаўнай універсітэце, паведамліла прэс-служба беларускага лідара.

Па традыцыі ў гэты дзень кіраўнік дзяржавы наведвае навучальныя ўстановы краіны. У гэтым годзе Прэзідэнт пабываў на факультэце міжнародных адносін БДУ, новы будынак якога стаў доўгачаканым падарункам для студэнтаў і выкладчыкаў факультэта.

Як паведаміў рэктар ВУНУ Сяргей Абрамевіч, у склад Белдзяржуніверсітэта ўваходзяць 16 факультэтаў, 10 адукацыйных інстытутаў, ліцей і каледжаў, 4 навукова-даследчыя інстытуты, 9 навуковых цэнтраў, 41 навукова-даследчая лабораторыя, 11 вытворчых прадпрыемстваў, 178 кафедр, 3 вучэбна-даследчыя станцыі, 3 музеі. У сувесным рэйтынгу ВУНУ, які складзены шэрагам замежных агенстваў, БДУ ўваходзіць у 600 лепшых універсітэтаў свету. Развіваюцца міжнародныя сувязі ўніверсітэта. У БДУ дзейніаюць больш як 270 дагавораў аб міжнародным супрацоўніцтве больш чым з 50 краінамі. Цяпер у ВУНУ вучацца каля 2 тыс. замежных грамадзян з 53 краін. Плануецца, што ў 2012 годзе дадзены БДУ складуць амаль 6900 млрд.

У 2011/2012 навучальным годзе ў БДУ вучыліся звыш 25,5 тыс. студэнтаў, 820 аспірантаў, 21 дактарант. За сродкі бюджэту ў ВУНУ вучацца 40 працэнтаў студэнтаў.

Аляксандр Лукашэнка пацікавіўся, колькі выпускнікоў ВУНУ працягваюць вучыцца, і даручыў падрыхтаваць адпаведную справаздачу. «Дайце мне гэтыя даныя, калі яны ёсць. А так мы можам пераўтварыцца ў звычайную куцню. Гэта грамадзяне Беларусі, гэта студэнты, якія атрымалі адукацыю. І для таго, каб зрабіць вывады — колькі нам патрэбна студэнтаў, больш, менш — мы павінны бачыць карціну. Але без усялякіх нацяжкаў няма работы — значыць, няма, ёсць — значыць, ёсць», — сказаў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт таксама лічыць, што ў краіне наспела неабходнасць скарачэння набору ў ВУНУ, паколькі існуе некаторы перакос у падрыхтоўцы спецыялістаў: з вышэйшай адукацыі іх лішак, а па рабочых спецыяльнасцях не хапае. На аналіз сітуацыі кіраўнік дзяржавы адвёў год.

«За год мы павінны адрагуляваць гэты працэс. Гэта будзе больш сумленна перад людзьмі — набіраць столькі студэнтаў, колькі нам неабходна. Таму на працягу гэтага года ў спакойнай абстаноўцы мы прыём адпаведнае рашэнне», — сказаў Прэзідэнт.

У той жа час Аляксандр Лукашэнка лічыць, што не трэба ісці па шляху павышэння платы за навучанне. «Ня добра, калі мы ідзем шляхам павышэння платы за адукацыю. Яна ў нас сапраўды, напэўна, немалая, але гэта ўсё ж далёка не тая плата, якая нават у Расіі, іншых дзяржаваў», — адзначыў Прэзідэнт.

Звяртаючыся да студэнтаў, Прэзідэнт падкрэсліў, што важна не толькі набываць веды, але таксама быць сапраўднымі патрыётамі сваёй краіны: «Мне вельмі важна, і дзяржава яшчэ важней, якімі вы будзеце прафесіяналамі з пункту гледжання ведаў, якія вы атрымаеце ў ВУНУ. Але значна важнейшы перакананні. Вы павінны быць патрыётамі нашай краіны. Гэта галоўнае».

Аляксандр Лукашэнка пажадаў студэнтам ВУНУ захаваць на ўсе гады вучобы той энтузіязм, які ў іх ёсць. «Кажуць, у навучы няма стаўбых дарог, і каб дасягнуць іх бліскучыя выршны, трэба карабкацца па нязведаным і непрыступных скалах. Захоўвайце ж вернасць мары, упарта імкніцеся да пастаўленай мэты — і вышы жаданні абавязкова збудуцца», — адзначыў Прэзідэнт.

Звяртаючыся да выкладчыкаў, кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што ім выпала ганаровая місія — закладваць інтэлектуальны, духоўны фундамент маладога пакалення, за якім будучае Беларусі. «Вам не проста рыхтаваць выдатных прафесіяналаў, але асабістым прыкладам, сілай сваіх перакананняў выходзіць дастойных грамадзян, якія гатовы ўзяць на сябе адказнасць за лёс краіны», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

У той жа дзень Аляксандр Лукашэнка адказаў на пытанні прадстаўнікоў сродкаў масавай інфармацыі. Журналісты папрасілі Прэзідэнта даць сваю ацэнку перадвыбарнай кампаніі ў парламенце і, у прыватнасці, дзеянням кандыдатаў, якія адносяць сябе да апазіцыі.

Аляксандр Лукашэнка лічыць, што сапраўднай апазіцыя будзе змагацца да канца, а не байкатаваць выбары. «Апазіцыя будзе змагацца, пятая калона — дастабліваецца абстаноўку, у тым ліку і такімі метадамі», — сказаў Прэзідэнт.

«Тое, што апазіцыя можа карыстацца піярам, — гэта ў палітыцы нармальна. Але калі ты неяк пазіцыянуеш сабе, прапануеш за цэбе галасаваць, паказваеш тавар лепшым шклом, паказваеш сябе на роду, то трэба ісці да канца», — адзначыў кіраўнік дзяржавы. — Калі б гэта была сапраўдная апазіцыя, яна змагалася б да канца».

«Калі ты проста бразгаеш языком, значыць, ты выконваеш чыйсьці заказ або хочаш пакарасавацца некаторы час перад людзьмі», — дадаў Прэзідэнт.

«Таму я часта кажу: гэта не апазіцыя. Апазіцыя будзе змагацца, змагацца за ўладу, за інтарэсы народа або яшчэ за нешта. А гэта пятая калона, яны дзейнічаюць у інтарэсах пэўных сіл, якія часам знаходзяцца за межамі нашай краіны», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт лічыць, што калі чалавек перапачаткова не верыць у сваю перамогу на выбарах, то ён не павінен вылучацца кандыдатам. «Мы ж нікога не прымушам», — заўважыў кіраўнік дзяржавы.

«Таму няма тут ніякай апазіцыі. Ёсць работа, асурдная, каб разбурыць у даным выпадку гэты працэс, а калі панануць, то і краіну. Але я часта кажу: гэтага не будзе! Не атрымаецца», — падкрэсліў Прэзідэнт. У той жа час Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што цяпер ён вельмі далёкі ад перадвыбарнай кампаніі. «Мне сёння не да так званай апазіцыі, не да вялікай уцягнутасці ў перадвыбарную кампанію. Ёсць людзі, якія паспяхова гэтым займаюцца. У мяне ёсць больш важныя пытанні, якія сёння павінен вырашыць. Калі яны будуць вырашаны, тады і наша апазіцыя будзе такая, якая яна ёсць», — сказаў Прэзідэнт.

Журналісты таксама спыталі ў Аляксандра Лукашэнка, што не абходна зрабіць для таго, каб Беларусь была больш прывабнай у інвестыцыйным плане, і ці не паўплывае негатывна недахоп прыцягнення замежных інвестыцый на развіццё эканомікі.

«Для таго, каб Беларусь была больш прывабнай для замежных інвестараў, мы ўжо больш нічога не зробім. Наўрад ці што-небудзь нам і трэба рабіць. Мы стварылі ідэальныя ўмовы для інвестараў, — адзначыў Прэзідэнт. — Сёння галоўнае ўжо нават не падаткі і гэтак далей. Галоўнае — спакой, стабільнасць у краіне, магчымасць укладзі грошы і займацца бізнесам».

Акрамя таго, Аляксандр Лукашэнка лічыць, што важна прыцягваць не толькі замежныя, але і ўнутраныя інвестыцыі: «Тое, што інвестуюць нашы ішчэзцы, — гэта добра. Але не забывайце, што прыбытак не ішчэзчы. Яны інвеставалі, выкарыстоўвалі нашу зямлю, рэсурсы, асабліва працоўныя, нешта нам тут залпацілі і ўвесь прыбытак вывезлі. Мы гэтакім не перашкоджаем».

«У нас значна больш сёння ўнутраных інвестыцый (ёсць вялікі рост, дынаміка) нашых бізнесменаў, прадпрыемальнікаў, дзяржпрадпрыемстваў і бюджэтных інвестыцый», — адзначыў кіраўнік дзяржавы. — Таму давайце не будзем глыбока смуткаваць і спяшацца ўсё раздзяць ішчэзцам. Давайце паглядзім на сваіх, такіх многа».

«Другія — гэта расіяне, — прадоўжыў Прэзідэнт. — Прыстойныя расіяне. Непрыстойныя проста сюды не пойдучы, яны ведаюць мае адносіны да гэтага, праводзімую палітыку. А прыстойных таксама дастаткова».

Як адзначыў Аляксандр Лукашэнка, інвестыцыі — гэта мадэрнізацыя, будаўніцтва. Яшчэ адно пытанне датычыцца перспектыві далучэння Кыргызстана да М'ятнага саюза і Адзіннай эканамічнай прасторы. Прадстаўнікоў СМІ цікавіла, ці не створыць праблем слабая эканоміка Кыргызстана для іншых удзельнікаў інтэграцыйнага аб'яднання.

«Нядаўна Казахстан падтрымаў Кыргызстан у імкненні далучыцца да М'ятнага саюза. Нядаўна і я такую пазіцыю выказаў. Але мы ім адразу сказалі: калі вы пройдзеце ўвесь шлях у цяперашнюю АЭП (а гэта масіў дакументаў, якія распрацаваны, і трэба да іх далучыцца, ратыфікаваць, зрабіць іх законамі), тады мы разгледзім і прыём рашэнне, быць вам членамі ці не», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. Само імкненне Кыргызстана далучыцца да М'ятнага саюза і АЭП, паводле слоў Прэзідэнта, трэба падтрымліваць. «Але будзеце ты членам гэтага будучага Еўразійскага эканамічнага саюза ці не — гэта вельмі пытанне. Яшчэ многае трэба зрабіць Кыргызстану, каб стаць членам АЭП», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Што датычыцца аналогіі з інтэграцыяй на прасторы Еўрасаюза, дзе аб'яднанне моцных эканомік са слабымі выклікала фінансавыя і эканамічныя праблемы, Аляксандр Лукашэнка лічыць, што ў АЭП пакуль немагчыма ўзнікненне такой сітуацыі. Гэта ў тым ліку абумоўлена адсутнасцю адзінай валюты. «У нас пакуль гэтага няма. Таму нам бацця няма чаму. Але слабая эканоміка ўплывае і на больш моцныя, стварае праблемы для гэтых дзяржаў. Таму, прымаючы гэта рашэнне, мы, безумоўна, будзем гэта ўлічваць. Але гэта не заўтрашняга дня праблема», — рэзюмаваў Аляксандр Лукашэнка.

НЕЗВЫЧАЙНАСЦІ, ГОСЦІ І НЕЧАКАНАСЦІ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— З часам стала відавочна, што існуюць тэмы больш практычнай накіраванасці, — расказаў пісьменнік, галоўны рэдактар газеты «Звязда» і даўні удзельнік «круглага стала» Алякс Карлюкевіч. — Важна, каб міжнароднае літаратурнае супрацоўніцтва было плённым, каб пісьменнікі мелі магчымасць звязцца з перакладчыкамі, выдавецтвамі розных краін — кантактаваць адно з адным, а чытачу патрэбна ацэнка прадстаўляць замежную літаратуру на роднай для яго мове.

Ці ёсць магчымасць у беларускіх творах спадабача замержаную чытану? А нашым людзям ці цікава сучасныя літаратурныя здабыткі замежна? Лепей запытацца, чым здагадвацца. Намеснік галоўнага рэдактара расійскага часопіса «Наш современник» Аляксандр Казінцаў лічыць, што расійскі чытач мае пэўныя прычыны, каб цікавіцца беларускай літаратурай.

— Я мог бы пусціць пыл у вочы і сказаць, што ў Расіі выходзіць вельмі значна колькасць беларускіх кніг і яны там неверагодна папулярныя. Але я гэтага рабіць не буду. Сапраўды, літаратура вашай краіны выходзіць у нас, на яе звяртаюць увагу. Але яна цяпер перш за ўсё дзякуючы той сацыяльнай мадэлі, якая фарміруецца ў Беларусі.

Вядома, сёння выдаваць, а пасля прадаваць кнігу — складаная камерцыйная аперацыя, якая павінна прынесці прыбытак. Удзельнік «Круглага стала», азіраючыся на гэтую акалічнасць, выказалі свае думкі.

Пісьменнік Сяргей ТРАХІМЭНАК адзначыў, што сёння шмат камерцыйных заказаў на кнігі, але амаль няма так званых «сацыяльнага заказа» на твор. Ён з'яўляецца ў пераломныя для краіны, грамадства моманты, калі пісьменнік, часам сам таго не разумеючы, трапляе на «хвалю» чытацкага інтарэсу. Гэта можа не прынесці дзяржаўнай прамі, грошай, ды і грамадства кутчэй за ўсё ацэнціць не адразу.

Крыху іншы, больш філасофскі погляд на гэтую праблему агучы-

ла сербская пісьменніца Ліліяна ХАБ'ЯНАВІЧ-ДЖУРАВІЧ:

— Пытаецца, хто сучасны герой? Гэта ўжо не той чалавек, якога б можна было назваць словам «герой», не маючы на ўвазе яго прыналежнасць да сюжэту твора. Наш час — не выключэнне ў плане супрацьстаяння добрага і дрэннага. Таму не трэба забываць, што літаратура — адзін са спосабаў змагання як для аднаго, так і для другога боку.

Новыя тэхналогіі і іх супрацьстаянне з кнігай — яшчэ адно пытанне, што абмяркоўвалі падчас «Круглага стала». Тэхнічныя выдумкі даўно завалодалі чалавекам, на чытанне застаецца ўсё менш часу. А можа, справа зусім не ў яго адсутнасці?

Старэйшым для гэтага патрэбна крыху больш часу. Тэндэнцыя — справа цудоўная і непазбежная, але я і ад традыцыі не так проста схавацца. Можа, таму яны і «жывучыя», што даюць чалавеку нешта большае, чым тое, што можна пабачыць і прытрымаць у руках. А клопат пра тое, каб беларусы чыталі, і чыталі не толькі сваіх пісьменнікаў, але і замежных, — належыць у тым ліку і беларускім літаратурным перыядычным выданням. Па словах **галоўнага рэдактара часопіса «Полымя» Міколы МЯТЛІЦКАГА**, на старонках гэтага выдання і сербская, і таджыцкая, і азербайджанская і ўкраінская, і іншыя літаратуры знайшлі за

але па суседстве. — Ці не Раіса Баравікова там сядзіць? Мая дачка ж якая яе вершы выбрала для конкурсу. Каб толькі не разгубілася дзячынька.

Перад пачаткам першага рэспубліканскага конкурсу чытальніцаў «Жывая класіка» школьнікаў Глыбоцка, якія першымі ў краіне сталі удзельнікамі гэтай акцыі, прыкметна хвалявалася. У зале сапраўды прысутнічалі многія аўтары, чые творы дзеці выбралі для чытання.

Сёння многіх школьнікаў цяжка зацікавіць чытаннем, растуць чытацкія тэмы, што кніжкі — гэта актуальна і патрэбна. А калі творы беларускіх аўтараў чытаюць са сцэны твае аднагодкі, ды яшчэ за гэта і прызы атрымліваюць? Чым не нагода самому ўзяцца за кнігу? Разам з іншымі арганізатарамі, сярод якіх — Міністэрства інфармацыі, часопіс «Вясёлка», РВУ «Літаратура і Мастацтва» і Нацыянальны цэнтр творчасці дзяцей і моладзі — у арганізатарскі конкурс «Жывая класіка» паўдзельнічала і наша «Звязда».

Як аказалася, дзеці зусім не абмяжоўваліся ў сваіх выступленнях традыцыйным «Купала-Колас-Багдановіч». Сяргей Грахоўскі, Эдзі Анціцет, Артур Вольскі і іншыя паэты і пісьменнікі прагучалі ў выкананні чытальнікаў.

Дадаць у атмасферу больш непазвядзенага і вясёлага дапамаглі вядучыя Алеся і Алякс, якія гулялі ў мяч з усёй залай, уключаючы бацькоў, настаўнікаў і сур'ёзнае журы, а таксама танцы і песні, якія гучалі паміж чытаннем.

Якія творы чыталі дзеці? Былі і лірычныя вершы, і вершы пра прыроду, і іранічная паэзія, і вытрымкі з прозы.

Адчувалася, што ўсё ўдзельнікі з нецярпеннем чакалі пад'яздзена выніка конкурсу. Інтрыга ёсць інтрыга. Але галоўны сакрэт заключаўся ў тым, што пераможцамі сталі ўсе. Без настольных гульняў, кніжак і дыпломнаў не застаўся ніводны чытальнік, а некаторыя шчасліўцы атрымалі спецыяльныя прызы ад пісьменнікаў, што прысутнічалі ў зале.

— Развіццё тэхналогій настолькі неверагодна, што часам здаецца, нібыта межы паміж фантастыкай і рэальнасцю хутка зусім знікнуць. — лічыць **чарнагорскі паэт і драматург Слабадан ВУКАНАВІЧ**. — А што кніга? Сёння, на жаль, замест кніжных крам выгадней трымаць крэмы па продажы ніжняй біяліны ці мабільных тэлефонаў. У пачатку XXI стагоддзя тэма — куды ідзе час і інфармацыйныя тэхналогіі і што адбываецца з традыцыйнымі носьбітамі інфармацыі — больш чым актуальная. Маладыя пакаленні паспяваюць за мадэрнізацыяй, а

апошні час сабе месца. Пазнаёміцца з замежнай творчасцю, можа без віз, далёкіх пераездаў і сур'ёзных выдаткаў пазнаёміцца з іншаземнай культурай. Літаратура — гэта магчымасць палюбіць народ, палюбіць толькі аднаго яго прадстаўніка, чыю кнігу ты прачытаеш.

ЗДАБЫТКІ «ЖЫВОЙ КЛАСІКІ»

— А хто з пісьменнікаў прыехаў? — запыталася ў мяне жанчына, што сядзела ў глядацкай

ЯК РОБІЦЦА «ЗОРНАЕ НЕБА» І ХТО ЖЫВЕ ў ТУНЭЛЯХ МЕТРО?

ДА адкрыцця трох новых станцый мінскага метро — Грушаўкі, Міхалова і Пятроўшчыны — засталася зусім мала часу. Падзея, якую чакаюць не толькі жыхары Маскоўскага раёна сталіцы, для якіх дабрацца на працу ў іншы канец горада цяпер стала нашмат зручней. Карэспандэнты «Звязды» пацікавіліся, ці шмат працы яшчэ засталася і наведлі станцыю «Пятроўшчына».

...Наўкол будучых уваходаў у метро — безліч тэхнік, якая бесперапынна круціцца, рухаецца, пакадаючы за сабой клубы пылу. На металічных каркасах, што відаць над зямлёй, ужо прымацаваны прыстававанні для літар «М».

Станцыя будзе мець пяць выходаў: да «Макдональдса», да гандлёвага цэнтра «Кірмаш» і кінатэатра «Бярэсце», да медуніверсітэта, а таксама — да дамоў новага мікрараёна Маскоўскі і да Беларускага, — расказвае

начальнік участка тунэльнага вітала Талкачоў і праводзіць нас на платформу. Па дарозе паспяваем заўважыць, што ўжо гатовы памінаць касы, а рабочыя фарбуюць, усталяваюць, прыбіраюць ледзь не ў кожным куце.

У прыпынку, засталася толькі работа па фінішным аздабленні, а менавіта — пафарбаваць падключыць, прыбраць. Працуем у дзве змены. 2 участкі — толькі будаўнікі, а яшчэ дадаецца сантэхніка, электрыкаў, наладчыкаў, іншых работнікаў. Атрымаецца чалавек дзвесце, не менш, — тлумачыць Віталь Талкачоў.

З найбольш важнага, што патрэбна яшчэ зрабіць, — павесіць гуцувую сцяну з назвай, дафарбаваць столы і ўсталяваць укавальнікі на выходах са станцыі.

Дарэчы, дызайн «Пятроўшчыны» — у сінім, блакітным і белым колерах. «Зорнае неба», якое будзе на столі, на момант наведвання намі станцыі, пафарбаваў і ўжо на чэрць:

— На цёмна-сінім фоне ўсталяюць дыягнатычную падсветку, якой будзе кіраваць камп'ютарная сістэма, — расказвае Віталь Талкачоў.

Многія памятаюць, як у гэтым годзе на некаторых станцыях

мінскага метро дзеля бяспекі пасажыраў «намялявалі» жоўтыя абмежавальныя лініі. На платформе «Пятроўшчыны» яны таксама ёсць, але сіняга колеру.

Не магу не запытацца пра чуткі, звязаныя з метро. Вось напрыклад, даводзілася чуць ад жыхароў бліжэйшых вуліц, што ноччу некалькі тыдняў таму яны чулі грукат, вельмі падобны да стукі колаў цягніка. Магчыма, электрычны ўездзілі па пуцяной новай станцыі? Чутку гэтую нам тут жа аспрэчылі:

— Не, цягнік пакуль не ездзіць. Ездзіла будаўнічая тэхніка, якая залівала пуцявы бетон.

Пусцілі журналістаў і ў месцы, якія пасажыры звычайна не бачыць. Трэба сказаць, што падчас прагулкі па тунэлі, дзе развалюцца электрычныя кабелі, адразу ўспомнілі страшнаватыя гісторыі пра дзікіх катой і пацуюку незвычайных памераў, якія нібыта насыляюць тунэлі метро:

— Не, такога мы не сустракалі, — засмяяўся наш праважыца. — Вы ж бачыце, нікога тут няма.

... Пасля наведвання станцыі дабрацца да рэдакцыі давялося па горадзе наземным транспартам з некалькімі пераездамі. Эх, хутчэй бы ўжо даначкава таго луску...

Ганна ГАРУСТОВІЧ.

КНІГА ў ВЕРШАХ, ПЕСНЯХ І... 3 САЛА

А што ж адбывалася ў самым сэрцы свята — на вуліцах Глыбокага, якія на адны выхадныя ператварыліся адразу ў кірмаш, канцэртны зал, выставу і танцпляцоўку?

Па-першае, глыбачанам у Дзень пісьменства зрабілі падарунк: у адны са скверу ў цэнтры горада стварылі алегію славуць землякоў. Аказваецца, Глыбоцка была роднай для стваральніка беларускага тэатра Ігната Буйніцкага, навукоўца і палітычнага дзеяча Вацлава Ластоўскага, мастака Язэпа Драздовіча, стваральніка сучаснага ірыту Элізара Бэн-Ягуды, авіяканструктара Паўла Сухого. І гэта толькі імёны, якія на слыху ў большасці людзей. Глыбоцкая алегія выдатных землякоў імя не абмяжоўваецца.

Дарэчы, спецыяльна на адкрыццё алегіі прыехала ўнучка Паўла Сухого Марыя Васкрасенская. У Глыбокім яна ўпершыню, некалькі разоў ужо запрашалі:

— Я заўжды з задавальненнем прыязджаю сюды. А сёння нагода які ніколі ўрачыства. Свята беларускага пісьменства, а разам з тым — адкрыццё памятнай алегіі.

Пагуляць па святочным кірмашы — значыць сабраць цэлы мех смешных сітуацый і накупіць поўныя рукі ўсёго-рознага, нават не задумваючыся, ці патрэбна табе яно.

Безумоўна, галоўным атрыбутам, сімвалам і магнітам для ўвагі стала кніга. На стэндзе аднаго з прадпрыемстваў Віцебшчыны давалася пабачыць разгорнутую кнігу, зробленую з таўсценнага сала з прыправамі. Выглядала больш чым рэалістычна, пакаштаваць адважыцца хутчэй з цікавасці, чым з голаду.

Безумоўна, галоўным атрыбутам, сімвалам і магнітам для ўвагі стала кніга. На стэндзе аднаго з прадпрыемстваў Віцебшчыны давалася пабачыць разгорнутую кнігу, зробленую з таўсценнага сала з прыправамі. Выглядала больш чым рэалістычна, пакаштаваць адважыцца хутчэй з цікавасці, чым з голаду.

Спявалі і танчылі адразу на некалькіх акрамах галоўнай, канцэртных пляцоўках. Лічын, у кожнага падворка быў свой канцэрт. І хата палуўнага, і казачка падворе, і рамеснікі з мастакамі ў баку не засталіся. Яшчэ на свяце ў Глыбокім свой падворак мелі кожны народ, прадстаўнікі яго жыўчы ў горадзе. Літоўцы радалі танцамі, латышы частавалі лепшымі прысмакамі народнай кухні, яўрэі спявалі украінцы вяселлі прыпеўкамі пра тое, як «на гародзе вырадзілі дыні». Пабыць колькі хвілін на кожным з падворкаў — нібы маленькае падарожжа. Свой унёсак у фарбы кірмашу ўнесла і «Звязда»: недзе ў другой палове дня, калі асноўная маса народу ўжо гуляла па вуліцах, добрая частка глыбоцкіх дзяцей размахвала шарыкамі з лагатыпам газеты, а іх бабы і матулі трымалі ў руках «звяздоўскія» календары.

Вось такое атрымалася свята. Горад, якому выпала прымаць Дзень беларускага пісьменства ў будучым годзе, — гэта Быхаў. Да наступнай восені, шааноўні!

Ганна ГАРУСТОВІЧ, Фота Марыны БЕГУНКОВІЧ, Анатоль КЛЕШЧУКА, Яўгена ПСЕЦКАГА і БЕЛТА.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению Слуцкого райпо (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже **здания склада «Модуль»**, инвентарный номер 640/С-66878, об. пл. 953,9 кв.м., расположенного по адресу: **Минская область, Слуцкий район, г. Слуцк, ул. Пугачева, д. 3/1.**

Начальная цена с НДС (снижена на 40%) — 698 612 400 бел. руб.

Площадь земельного участка — 0,6788 га (предоставлен продавцу на праве аренды по 26.05.2036).

Ограничения в использовании — охранный зона ЛЭП напряжением свыше 1000В, пл. 0,27 га).

Объект обременен договором аренды (170 кв.м по 31.12.2013 г.). В здании склада находится арестованное оборудование (линия по производству матового стекла) и мебели с извещением, переданные Продавцу на ответственное хранение хозяйственным судом Минской области.

Задаток 10% от начальной цены перечисляется: резидентами РБ на р/с № 3012108260016; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в евро (EUR) — 3012108260032; в долларах США (USD) — 3012108260029; в российских рублях (RUB) — 3012108260045; в ЦББ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015, Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватиз

Мы разам — Беларусь!

Краіна моцная рэгіёнамі: Маскоўскі раён

Яўген ВОЎНА:

«БУДАЎНІЦТВА НОВЫХ СТАНЦЫЙ МЕТРО АКТЫВІЗАВАЛА ІНВЕСТЫЦЫЙНУЮ ДЗЕЙНАСЦЬ»

Маскоўскі раён — самы малады ў сталіцы: на карце горада ён з'явіўся толькі 35 гадоў таму, аб'яднаўшы частку Фрунзенскага і Кастрычніцкага раёнаў. Але сёння гэта адзін з буйнейшых раёнаў, на тэрыторыі якога пражывае каля 275 тысяч чалавек і размешчаны важныя для горада і краіны ў цэлым прадпрыемствы і ўстановы. Карэспандэнт «Звязды» сустраўся з кіраўніком адміністрацыі Маскоўскага раёна Яўгенам ВОЎНАЙ і пагутарыў пра тое, як сёння развіваецца раён і якія мае перспектывы.

та Дзяржынскага далі імпульс інвестыцыйнай дзейнасці: да нас ахвотна ідуць інвестары і ўкладваюць грошы ў будаўніцтва на тэрыторыі, якая прылягла да праспекта Дзяржынскага.

Але пры гэтым сёння можна канстатаваць, што свабодных тэрыторый у рамках МКАДа засталася не так і шмат, таму прыходзіцца займацца тэрыторыямі, якія шчыльна забудаваны, або зносам індывідуальнага жыллёвага фонду.

— Дарэчы, пра індывідуальныя дамы ў межах горада: як вы лічыце, ці ёсць месца такой форме наогул у вялікім горадзе? Можна, калі хочаш жыць з камфортам, едзь у прыгарады ці ў вёску?

— Па-першае, я лічу, што забарона рэканструяваць прыватны сектар — гэта памылковае рашэнне, «дзякуючы» якому мы сёння маем вельмі шмат старога і практычна непрыдатнага для пражывання ў разуменні XXI стагоддзя жылля. Калі кошт квадратнага метра быў вельмі высокім (даходзіў да 2-2,5 тысячы долараў), тады забудовшчыкі ахвотна ішлі на знос прыватнага сектара. А сёння цэны выраўняліся ў межах тысячы долараў за квадратны метр, што не дазваляе кампаніям несці выдаткі на знос і будаваць на гэтым месцы новае жыллё. Таму, як мне падаецца, трэба перагледзець нашы падыходы і дазваляць людзям рабіць рэканструкцыю прыватнага сектара. Гэта, наогул, ажывіла б і рынак, хто не ў стане пабудаваць сабе катэдж ці рэканструяваць дом і падвесці камунікацыі, той прадаў бы яго іншым людзям. Такім чынам ажывіўся б рынак другой нага жылля, рынак будматэрыялаў, а раёны з прыватным сектарам былі б

— Якасць жыллёвага будаўніцтва ў нас высокая — і я не баюся гэта сцвярджаць. Бо, па-першае, заводы будаўнічых матэрыялаў пераўзброіліся ў тэхнічным плане і выпускаюць якасную прадукцыю. Па-другое, падрыхтоўка будаўнікоў знаходзіцца на больш высокім узроўні, чым гэта было ў савецкі час. Па-трэцяе, зараз у будаўніцтве прымяняюцца новыя і перадавыя тэхналогіі, якіх такасама не было раней. Гэта ўсё паказвае на тое, што няма падстаў, каб якасць новабудуемых была невысокай. Разам з тым, сапраўды, часам бываюць хібы, якія выклікаюць справядлівае нараканне людзей. Я лічу, што гэта адбываецца з-за таго, што забудовшчыкі, не маючы неабходнай базы, час ад часу прыбігаюць да паслуг выпадковых брыгад, якія клопацца толькі пра тое, каб пабыльш зарабіць, але не думваюць пра якасць. У выніку атрымліваецца, што праца выконваецца хутка, але ў шкоду якасці. Таму асыпанне тынкоўкі і прадзіманне сцен — гэта, хутчэй за ўсё, ад спешкі і парушэння тэхналогіі, а не ад таго, што ў нас у рэспубліцы слабы будаўнічы комплекс.

— Яшчэ адна праблема — гэта капітальны рамонт жыллага фонду...

— У савецкія часы, калі кватэры выдзяляліся бясплатна, працэс капітальнага рамонтна ішоў больш актыўна. Сёння ў бюджэце сродкаў не хапае, каб адначасова адрамантаваць і жыллё, і двары... Дарэчы, калі казаць пра двары, то, на жаль, зараз людзі не хочуць прымаць удзел у добраўпарадкаванні тэрыторыі: маўляў, я плянучу «камуналку» і гэтага дастаткова. Таму мы спрабуем неяк людзей заахаціць:

У 15-й мінскай дзіцячай паліклініцы на прыёме маленькі пацыент Аляксандр Камышан з мамай Таццянай.

зможуць таварыствы прафінансаваць рамонт?»

Але, нягледзячы на ўсё, будучыні сапраўды за таварыствамі. Трэба толькі рыхтаваць кадры для іх і нейкім чынам стымуляваць іх дзейнасць.

— Зараз у раёне рэалізуецца даволі цікавы і, можна сказаць, сацыяльна значны праект — будаўніцтва так званай студэнцкай вёскі. На якім этапе зараз знаходзіцца гэты праект?

сёлета ў снежні), запланавана стварэнне дзіцячага садка, пральні і іншых сацыяльна-бытавых аб'ектаў.

АЎТААМАТАРЫ ЭКАНОМЯЦЬ НА СТАЯНКАХ І ТАМУ ПАРКУЮЦА НА ГАЗОНАХ?

— Адна з праблем новых спальных раёнаў — адсутнасць інфраструктуры: людзі засяліліся, а школы ці сады побач няма. Ці існуюць падобныя праблемы ў вашым раёне?

— Так, на жаль, у новых мікрараёнах існуе пэўнае адставанне нахонт забеспячэння інфраструктурай. Чаму так атрымліваецца? Бо жыллёвае будаўніцтва ў індустрыяльным выкананні ідзе вельмі хутка: нарматыўны тэрмін будаўніцтва жыллага дома — да 9 месяцаў. А нарматыўны тэрмін будаўніцтва школы — 3 гады, дзіцячага садка — 1,5 года. Да таго ж стварэнне гэтых аб'ектаў адбываецца за кошт бюджэтнага фінансавання, таму і атрымліваецца, што інфраструктура трохі адстае. На жаль, такая сітуацыя ў нас пакуль існуе ў мікрараёнах Брылевічы і Міхалова. Але нядаўна мы ў Малаінаўцы адкрылі паліклініку, ужо пачалі будаўніцтва паліклінікі ў Брылевічах, сёлета там жа адкрыем дзіцячы садок — таму я мяркую, што гэта сітуацыя часова. Безумоўна, калі ў ідэале разглядаць, то спаткаць павінны быць пабудаваны сеткі, дарогі, хадзя б адна школка і садок, каб людзі не вадзілі дзіцяцей за некалькі кіламетраў. Або прадугледзець дастаўку дзіцяці: людзі не павінны мець нязручнасці.

— Асобна спытаю пра транспартную інфраструктуру: сёння выехаць з той жа Малаінаўкі ў час пік даволі праблематычна. Адкрыццё новых станцый метро і рэканструкцыя праспекта Дзяржынскага вырашаць гэтую праблему?

— Сёння праблема з транспартам сапраўды ёсць: з-за будаўніцтва метро і рэканструкцыі праспекта мы перакрылі шэраг вуліц. Гэта часова нязручнасць: хутка мы ўсё зробім, адкрыем адрамантаваныя вуліцы, і спадзяюся, праблема не будзе такой вострай.

Дарэчы, нядаўна мы адкрылі новую трохузроўневую транспартную развязку на праспекце Жуківа. Аб'ект гэты атрымаў сапраўды маштабны і вырашыў праблему руху транспартных сродкаў у гэтым месцы. Засталася яшчэ адно вузкае месца — чыгуначны мост каля плошчы Багушэвіча: гэта наш галаўны боль. Але і гэтую праблему будзем хутка вырашаць — трэба будаваць чарговую транспартную развязку.

— Яшчэ адна праблема з гэтай транспартнай сферай — адсутнасць патрэбнай колькасці паркоўчых месцаў. Зразумела, што за адзін дзень тут нічога не зробіш. Але як мяркуюць, у якім кірунку трэба рухацца — развіваць грамадскі транспарт і стымуляваць людзей карыстацца ім, а не ўласным аўтамабілем, будаваць паркінгі, ствараць «зялёныя» паркоўкі?..

— Праблема сапраўды ёсць: у нашым раёне каля 105 тысяч машын, а паркоўчых месцаў з гаражамі — толькі каля 30 тысяч. Як гэтую праблему вырашаць? Безумоўна, трэба будаваць паркінгі ў тых зонах, дзе гэта прадугледжана. На генплане тэрыторыі месцы пазначаны як камунальныя зоны, і ніводны праект не пройдзе экспертызу без вызначэння месца для паркоўкі. Але з-за таго, што сёння пры будаўніцтве паркінга кошт аднаго паркоўчыха месца даходзіць да 20 ты-

сяч долараў, ахвотныя купляць гэтыя месцы няма. Таму атрымліваецца такая сітуацыя: месцы пад будаўніцтва ёсць, інвестары таксама ёсць, але грамадзяне не ідуць. А будаваць за свае грошы паркінг і потым яго акупіць 50 гадоў ніводная прыватная кампанія не будзе.

Мы ўжо ідзем на тое, каб на вуліцах, не ствараючы перашкод для руху, выдзяляць палосы для паркоўкі тэрыторый (вядома, не ў шкоду зялёнай зоне), ствараем дадатковыя паркоўчыхыя месцы з прыцягненнем сродкаў грамадзян; месцы, якія адведзены для паркінгаў, але пакуль пустуюць, аддаём на некалькі гадоў пад звычайныя стаянкі і г. д. Што тычыцца так званых «зялёных» паркоўчых, то мы супраць гэтага: усё-такі двары павінны быць зручнымі для пражывання і мець неабходную колькасць зялёнага. Мне падаецца, што неабходна павялічыць штрафныя санкцыі за паркоўку аўтамабіля на зялёных зонах. Бо пасля зымы можна бачыць жахліваю карціну, калі зямлю, якая толькі адтаіла, рэжучы коламі машын і на гэтым месцы доўга нічога не расце...

Але з іншага боку, мы адкрылі ў Брылевічах стаянкі — і яны стаяць свабодна. Бо нашы людзі хочуць сэканомяць і кінуць машыну проста каля пад'езда. Такі падыход трэба ламаць — можа, нават і праз нейкія забароны. Але, натуральна, перш чым нешта забараніць, трэба прапанаваць альтэрнатыву.

— Сёння выказваюцца розныя меркаванні наконт так званых грамадскіх абмеркаванняў пры будаўніцтве новых аб'ектаў. З аднаго боку — нельга не ўлічваць меркаванні людзей, якія будуць шмат гадоў жыць побач з новым аб'ектам. А з другога — часта такія абмеркаванні тэрмозьяць развіццё горада. Як знайсці баланс у гэтым пытанні?

— Адназначна, грамадскія абмеркаванні праводзіць трэба. Але яны, па-першае, павінны быць больш поўнымі: часта абмеркаванні праводзіцца на нейкіх элементарных малюнках, якія не даюць поўнага ўяўлення пра аб'ект. Таму экспазіцыя павінна паказваць поўную карціну. І пажадана, каб пасля абмеркавання ў гэтым праекце нічога не мянялі. Па-другое, сёння з-за сваёй пасіўнасці і нерашучасці грамадзяне на стадыі абмеркавання, якая праводзіцца за некалькі гадоў да будаўніцтва, не прымаюць актыўнага ўдзелу. А потым, калі ўжо прыходзіць будаўнічая тэхніка, людзі ўзгадваюць пра праект і пачынаюць патрабаваць новага абмеркавання. Па-трэцяе, патрэбна поўная мяжа кампраміса: бо «Проста не хачу, таму што не хачу» — гэта не канструктыўнае абмеркаванне. Калі выказваюцца прэтэнзіі на справе — трэба прыслухоўвацца. А так, калі вытрымліваюцца ўсе нормы і праект прайшоў усе экспертызы — то тут прыслухоўвацца да «хачу не хачу» нельга: горад павінен развівацца і ісці наперад.

Але я мяркую, што гэты працэс у стануленні, і з часам ён адрагулоецца. Безумоўна, стаячы сябе на месца грамадзян, іх можна зразумець: нічо не хоча, каб побач з тваім дваром вырастаў яшчэ нейкі аб'ект. Але з іншага боку, зямля ў горадзе вельмі каштоўная, яе не так шмат, і таму часам атрымліваецца, што інтарэсы інвестара не супадаюць з інтарэсамі людзей. Трэба шукаць кампраміс: недзе інвестар можа пайсці на ўступкі, а недзе людзі павінны прамаць разуменне.

Гутарыў Павел БЕРАСНЕЎ, Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ і з архіва.

У ГОРАДЗЕ ПАВІННА БЫЦЬ МЕСЦА НЕ ТОЛЬКІ ШМАТПАВЯРХОЎКАМ, АЛЕ І ПРывАТНАМУ СЕКТАРУ

— Давайце зараз закронім тэму жыллёвага будаўніцтва: у апошні час у гэтай сферы адбыліся змены ў асабнага адрыва, пачалі скарачацца аб'ёмы жылля, якое ўводзіцца. Якія тэндэнцыі назіраюцца ў вашым раёне?

Плошча Незалежнасці — візітка Мінска.

Гандлёвы цэнтр «Сталіца».

— Скажаць, што жыллёвае будаўніцтва спынілася — нельга, яго працягваецца. Але 2012 год у будаўніцтве стаў пераломным. Бо з'явілася новая нарматыўная база, новыя падыходы ў галіне Kredyтавання і стымулявання жыллёвага будаўніцтва. Сапраўды, за апошнія гады праз ільготнае Kredyтаванне з эканомікі на падтрымку насельніцтва ў гэтым плане ўліваліся вялізныя грошы, што дазволіла вельмі хутка і комплексна забудоўваць новыя мікрараёны. Тыя ж «Брылевічы» былі пабудаваны за тры гады на голым полі — а гэта 550 тысяч квадратных метраў жылля і каля 60 тысяч жыхароў. Зараз мы працягваем асвойваць новыя мікрараёны: будзем дамы па вуліцы Ясяшкі ў Брылевічах, у межах вуліц Алібэгава і Міхалова, а таксама ўздоўж праспекта Дзяржынскага. Дарэчы, трэба адзначыць, што будаўніцтва працягвае Маскоўскай лініі метро і рэканструкцыя праспек-

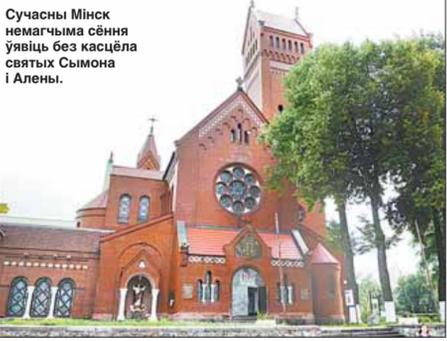
сучаснымі і адпавядалі стандартам і якасці ўмоў пражывання.

Таму, вяртаючыся да вашага пытання, магу сказаць: я мяркую, горад — гэта не суцэльны шматпавярховы будынак. У ім павінна быць месца і індывідуальнаму жыллёваму будаўніцтву, нізкапавярховаму жыллю. Усё-такі чалавек адчувае сябе больш камфортна на нізкіх паверхах і пры нізкай забудове. І мы павінны ўсё рабіць менавіта для камфортнага пражывання людзей, а не для выцяснення з кожнага квадратнага метра зямлі максімуму выгады.

— Наступнае пытанне да вас нават больш не як да кіраўніка адміністрацыі раёна, а як да будаўніка ад адукацыі: як вы ацэньваеце якасць новабудуемых? Бо даволі часта жыхары атрымліваюць ключы ад новай кватэры, а там то са шчылін дзьме, то вільгаць на сценах з'яўляецца, то тынкоўка з фасада асыпаецца...

На шкляны купал фантана на мінскай плошчы Незалежнасці «прызямліліся» тры бронзавыя буслы.

Сучасны Мінск нечымчым сёння ўявіць без касцёла святых Касімова і Алены.

На тэрыторыі Маскоўскага раёна размешчаны чатыры вышэйшых навучальных устаноў, адна з якіх — Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка.

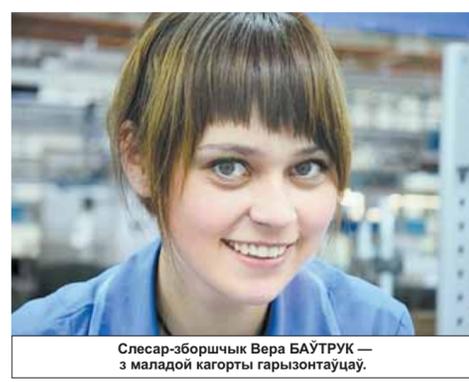
праводзім конкурсы на лепшы двор, лепшы пад'езд, лепшы балкон. Каб была матывацыя. А за перамогу даём грошавыя прэміі.

— Я вось заўважаю, што калі ў доме гаспадарыць таварыства ўласнікаў, то і стаўленне людзей трохі мяняецца: яны ўжо лічаць тыя ж пад'езд і двор сваімі, а не, як кажуць, «калгаснымі»...

— Абсалютна правільна — з'яўляецца пацучэ гаспадара. Але не ўсе таварыствы ўласнікаў, якія ствараюцца, працуюць аднолькава эфектыўна. Усё вырашаюць кадры: калі добры старшыня, то і таварыства працуе добра. А так да нас прыходзіць шмат людзей са скаргамі на сваё ж таварыства — што грошай спаганяюць шмат, а працуюць дрэнна. Ёсць і яшчэ адна праблема: у новым жылым доме паліпшэнні не патрабуюць вялікіх капітальных укладанняў. А калі дом пастарэе, ці

НОВЫЯ ГАРЫЗОНТЫ ЗНАКАМІТАГА «ГАРЫЗОНТА»

**Важнейшая перадумова
любога поспеху —
уменне ісці ў нагу з часам.
Так лічаць на адным
са старэйшых айчынных
прадпрыемстваў.**

Слесар-зборшчык Вера БАЎТРУК — з маладой кагорты гарызонтаўцаў.

Чытачы «Звезда» ведаюць «Гарызонт» як слыннае айчынае прадпрыемства, вытворцу беларускіх тэлевізараў. Быў час, калі ў дамах і кватэрах беларусаў свяціліся «блакітныя экраны» пераважна з яго эмблемай. Прадпрыемства, якому больш за 60 гадоў, пастаянна развіваецца. Зараз гэта холдынг, ён аб'яднаў 20 юрыдычных асоб. Агульную стратэгію распрацоўвае кіруючая кампанія. Прадстаўнік кіруючай кампаніі, намеснік генеральнага дырэктара холдынга Кірыл ГРОМАЎ знаёміць нас з сённяшнім днём знакамітага калектыву.

Намеснік генеральнага дырэктара Кірыл ГРОМАЎ.

чае ў сябе шэраг невялікіх кампаній (але яны хутка развіваюцца) у сферах лагістыкі, грамадскага харчавання, медыцыны, адпачынку і сацыяльнага абслугоўвання. Холдынг дапамагае ім заняць устойлівае месца на рынку, укладваючы ўласныя сродкі і сродкі інвестараў, і ўжо ў далейшым ажыццяўляецца стратэгічнае, узаемавыгаднае партнёрства.

Калі канкрэтна, то мы маем уласную транспартна-лагістычную кампанію «Гарызонт-Лагістык». Маём дастаткова буйны і папулярны не толькі сярод гарызонтаўцаў, але нават і сярод мінчан медыцынскіх цэнтраў, а таксама аздараўленчы цэнтр на базе санаторыя-прафілакторыя «Світанак», камбінат грамадскага харчавання.

Наогул працуе цэлы сацыяльны комплекс. Туды уваходзяць і восем дзіцячых садоў, якія мы не перададзі нікому і трымаем на сваім балансе, а таксама два аздараўленчыя лагеры для дзяцей гарызонтаўцаў: такі клопат пра малых дазваляе іх бацькам працаваць эфектыўна.

новы тэлевізар з экранам 32 дюймаў, у сярэдзіне ліпеня — электрачынік HORIZONTE... Раскажыце, калі ласка, крыху больш падрабязна пра перспектывы распрацоўкі, якімі «Гарызонт» у хуткім часе парадзе айчыннага спажывацтва.

— Зараз «модная тэма» — 3D, і мы пачалі свае распрацоўкі ў гэтым кірунку. Задача таксама не з лёгкіх, а мы хацелі б, каб прадукт атрымаўся дастаткова прапрацаваны, дасканалы, не горшы за сусветны аналаг. Таму пакуль не выходзім з ім на рынку, каб не псаваць імідж. Але ўжо ў наступным годзе тэлевізар з 3D павінен у нас з'явіцца. Так што калі нехта плануе для сябе такую пакупку, то можаце на нас разлічвацца.

Запусцілі зусім нядаўна новы, унікальны канвеер. Калі на дзейных да гэтага часу канвеерах «Гарызонт» наладзіў выпуск апаратаў з дыяганалю максімальна 46 (47) дюймаў (а ў нас лінейка гатовых прадукцый пачынаецца ад 19 дюймаў), то тут дыяганал «вырастае» да 60 дюймаў (прыкладна 1 метр 60 см). Як бачыце, экран проста велізарны. Гэта калектыўная праца нашых і японскіх тэхнолагаў, канструктараў. На паток збіраемся ставіць ужо ў верасні, але пакуль не для гандлёвай сеткі «Гарызонт», а для іншага бранда — ёсць заказ, скажам так.

Для параўнання: той апарат, які вы зараз бачыце на сцяне майго кабінета, хоць і ўражае сваімі памерамі, але ён «толькі» 47-дюймовы. Дарэчы, цудоўны апарат, бо дазваляе весці прыём праграм з высокай, качучы па-руску, разрешеннем (1920), і ў яго частата 100 герц (астанія — 60).

Калі гаварыць аб агульнай, то прадукт, які сёння намі вырабляецца, — самы сучасны і самай высокай якасці. Але работа над ім працягваецца па ўсім кірункух. Так дзятчыць заўтрашняга дня, то далей пакрычылі лічбавы тэхналогіі, і мы распрацоўваем мадэль тэлевізара, якая даць магчымасць карыстацца інтэрнатам, глядзець відэа, слухаць музыку. Павінен атрымацца такі вось інтэрактыўнае і сумеснае прадпрыемства па вытворчасці пластыкавых частак (я ўжо коротка

Магчыма, зараз, пасля ўступлення Расіі ў Светую гандлёвую арганізацыю (наша краіна таксама рухаецца ў гэтым кірунку), нешта з цэгам часу зменіцца ў лепшы бок.

Наш эксперт у краіны СНД пераважна 80 працэнтаў агульнага аб'ёму выпускаемай прадукцыі. Экспартам займаюцца нашы гандлёвыя кампаніі — гандлёвая кампанія «Гарызонт», кампанія ў Расіі «Гарызонт-Саюз» і ў паўднёвых уседзях «Гарызонт-Україна». Іх задача — развіццё гандлёвых сетак у гэтых рэгіёнах.

Пачалі развіваць уласную рознічную сетку, якая называецца «Планета Гарызонт» і мае ў розных гарадах Беларусі сем фірменных магазінаў. Прыродна прадаваць і ў штомесячна — 20 працэнтаў. А ўсяго збіраемся адкрыць з цэгам часу больш за трыццаць уласных буйных гандлёвых прадпрыемстваў.

Пры вызначэнні ўзроўню цаны на сваю прадукцыю мы прытрымліваемся здаровага сэнсу. Лічыць, што нізкія цэны — гэта тупковы шлях. Прадэем сваю прадукцыю крыху танней за «раскручаныя» сусветныя бранды, але роўна ад іх цэны не больша за 10 працэнтаў. Наша прадукцыя таго варта на сваіх якасных параметрах.

«Гарызонт» сертыфікаваны ў сістэме ISO-9001 на аснове міжнародных стандартаў. Наша сістэма менеджменту якасці пастаянна праходзіць аўдыт. Акрамя таго, сама тэхналогія вырабу тэлевізійнай і іншай тэхнікі — міжнародная, самага высокага ўзроўню. Дапамогу ў яе асваенні нам аказвалі японскія, карэйскія, тайваньскія спецыялісты. Напрыклад, прафесіяналы з японскай кампаніі «Toshiba» працавалі ў нас, здаецца, цэлы год. І кожная тэхналагічная аперацыя распрацавана з іх удзелам. А адладжаная тэхналогія і ёсць перадумова высокай якасці. Камплектуючы мы выкарыстоўваем высокага класа якасці, і ў адпаведнасці з дзейнымі ў нас стандартамі іншыя выкарыстоўваць не можам.

— Прабачце за пытанне, але хто ініцыіруе ўсе гэтыя бясконцыя прагрэсіўныя праекты?

— На «Гарызонце» заўсёды была вельмі моцная каманда топ-менеджараў, якая нягледзячы на доволі скла-

На канвееры — новыя мадэлі тэлевізараў.

парку аказалася плённай, правільнай. Любая сучасная вытворчасць павінна быць арганізавана кампактна, паколькі лагістыка набывае вельмі вялікае значэнне: на любой вытворчасці страты на перамяшчэнне сыравіны і гатовай прадукцыі, іншых грузаў, на транспарт, складзіраванне вельмі вялікія. І ў свеце вядзецца жорсткая барацьба ўжо, фігуральна кажучы, за эканомію нават не долараў, а цэнтаў. Зыходзячы з гэтага, мяркуючы, што такі маштабны праект здольны прыцягнуць вельмі моцныя сусветныя кампаніі, якія змогуць арганізаваць тут экспертнаарыентаваную вытворчасць. Мы разумеем, што наш нацыянальны рынак параўнальна невялікі, і няма іншага шляху, як рабіць вытворчасць экспертнаарыентаванай.

Калі патрэбна нейкая канкрэтыка, то скажу, што ёсць ідэя стварыць на тэрыторыі парка наш вяртальнаінтэграваны комплекс пад адным дахам плошчай 40 тысяч квадратных метраў, у якім размясціць і вытворчасць электронных модуляў, пластыкавых частак, канечных вырабаў. Перш за ўсё — тэлевізійнай тэхнікі і такога дастаткова цікавага прадукту, як манітор з убудаваным лічбавым модулем. А

Пераход на «лічбу» адкрывае новыя магчымасці

— Калі ласка, Кірыл Яраслававіч, вернемся да асноўнага віду дзейнасці.

— Што датычыць электронікі і бытавой тэхнікі, то зараз рэалізуем адразу некалькі праектаў развіцця. На бліжэйшы час плануем стварэнне яшчэ аднаго сумеснага прадпрыемства разам з вельмі вядомай міжнароднай кампаніяй — па вытворчасці тэлевізараў. Спадзяёмся, што гэта адбудзецца на працягу двух бліжэйшых месяцаў. Будзе створана новая маштабная вытворчасць з высокай дабаўленай вартасцю, што цалкам дазваляе магчымасці Кітайска-Беларускага індустрыяльнага парка.

Плануецца ў бліжэйшы час стварэнне і сумеснага прадпрыемства па вытворчасці пластыкавых частак (я ўжо коротка

— Існуюць тры асноўныя бізнес-кірункі дзейнасці холдынга. Па-першае, гэта выпуск электронікі і бытавой тэхнікі. Тут наш галоўны клопат звязаны з распрацоўкай новых, перспектывных мадэляў, з іх вытворчасцю і продажам, а таксама сэрвіснай падтрымкай. У гэтым кірунку працуюць тры прадпрыемствы «Гарызонт». Асноўны прадукт завода электронікі і бытавой тэхнікі, які размешчаны на вуліцы Соф'і Кавалеўскай, — тэлевізары больш чым 40 мадэляў. Магчымасць гэтага прадпрыемства імяліва набліжаецца да мільёна апаратаў у год. Магчыма, не ўсе яшчэ ведаюць, што «Гарызонт» цалкам спыніў выпуск аналагаў тэлевізараў. Усе нашы апараты — з інтэграванымі лічбавымі цюнарамі. Разумеючы, што лічбавы тэлебачанне — ужо не толькі заўтрашняе, а нават сённяшняе дзень, таму асобна выпускаем таксама неадрагі прыстаўкі для прыёму праграм лічбавага тэлебачання — для зробленых намі раней апаратаў, што знаходзяцца ў шырокім карыстанні ў насельніцтва. Дарэчы, такая прыстаўка можа быць падключана да тэлевізара любой вытворчасці.

свеце — ва ўсякім разе, на сённяшні дзень — вытворчасць, дзе выпускаецца прадукцыя самай высокай якасці. Нам вельмі дапамагае ў рабоце тое, што маем уласнае навукова-даследчае ўнітарнае прадпрыемства «Інстытут лічбавага тэлебачання Гарызонт», якое і займаецца распрацоўкай новых мадэляў — па ўсім кірункух, у тым ліку электронікі і бытавой тэхнікі. Калі гаварыць крыху падрабязней, то інстытут выконвае навукова-даследчыя і даследна-канструктарскія работы, займаецца распрацоўкай праграмна-тэхнічных сродкаў і кампанентаў сістэм, абсталявання прыбораў, інфармацыйнай, праграмнай і электроннай прадукцыі, тавараў народнага спажывання. А таксама найвышэй прарэсіўныя тэхналогіі. Большасць распрацовак выконваецца менавіта для кампаній холдынга.

Што такое «дэвелапмент»?

— Другі буйны кірунак нашай дзейнасці — дэвелапмент, — працягвае свой расказ Кірыл Громаў. — Патлумачу: у перакладзе з англійскай мовы гэтае слова азначае «развіццё». У айчынай практыцы тэрмін выкарыстоўваецца ў сэнсе «расоўванне праектаў, звязаных з нерухомасцю». Для кіравання ўласнай камерцыйнай нерухомасцю ў Мінску і іншых рэгіёнах Беларусі, а таксама той, якая будзе ў будучыню, і створаны вышэйназваны бізнес-кірунак.

Магчыма, прагучыць нязвыкла, але «Гарызонт» не толькі выпускае

тэлевізары і мікрахвалевыя печкі. Але і будзе офісы, жылля дамы. Вось і зараз узводзім жыллі дом у раёне ўніверсама «Рыга». Адзін дом там мы пабудавалі раней. Зараз наш «квартал» шырыцца. Атрымліваюцца нармальныя, якасныя дамы, узводзяцца яны ў тэрмін.

Дастаткова хутка пляюцца, на якой размешчана кіруючая кампанія холдынга, будзе намі вывезлена. Ужо ў сакавіку наступнага года павінен пачацца знос вытворчых карпусоў у раёне праспекта Машэрава ўздоўж трамвайных шляхоў. Ад існуючай забудовы застануцца толькі вулгавыя будынкі.

Прымаючы такое рашэнне, крыху раней мы вынеслі сваю асноўную вытворчасць у іншае месца — на тэрыторыю свабоднай эканамічнай зоны «Мінск». А на пляцоўцы ў самым цэнтры сталіцы нашы ж будаўнікі ўзведдуць у пяць этапаў бізнес-цэнтр з офісамі, магазінамі, рэстаранамі і кавярнямі, падземнай паркоўкай, і — сучасны атэль. Ужо ў 2015 годзе гасцініца і бізнес-цэнтр павіны быць уведзены ў эксплуатацыю. Калі да таго часу высветліцца, што беларуская сталіца не мае вострай патрэбы ў офісных памяшканнях, то будзем будаваць тут жыллё ў аранду, а попыт на яго ёсць і будзе.

Гэты праект, на рэалізацыю якога напачатку спатрэбіцца 40 мільёнаў еўра, а цалкам яго рэалізацыя запатрабуе 275 мільёнаў еўра, вядзе наша сумесная з «Белінвестбанкам» кампанія ЗАТ «Гарызонт-Белінвест-Дэвелопер».

Дык вось, у рамках дэвелопменту мы задзейнічаны таксама ў маштабным праекце — Кітайска-Беларускім індустрыяльным парку. Наш холдынг прымае ў гэтым праекце самы непасрэды ўдзел. Ідэя стварэння такога

Вядучы інжынер-канструктар Генрых ГОЛУБ — адзін з распрацоўшчыкаў новай тэхнікі.

таксама іншых наватарскіх прадуктаў, бо тэхнічны прагрэс на месцы не стаіць, а мы яго дзеем.

Без клопату пра сацыяльную сферу немагчыма далейшае развіццё

— Трэці кірунак мае назву «няпрофільныя актыўны», і па ім рэалізуецца цэлы шэраг праектаў развіцця, — гаворыць Кірыл Яраслававіч. — «Партфель» няпрофільных актываў уключы-

HORIZONT

— Так выглядае праектар для асвятлення фасадаў будынкаў, — тлумачыць вядучы інжынер-канструктар Васіль ШТАНЮК.

Калія стэнда з узорамі святлівага галоўнага інжынера прадпрыемства «Інстытут лічбавага тэлебачання Гарызонт» Мікалай ДАМБРОУСКІ.

даная ўмовы гаспадарання двух апошніх дзесяцігоддзяў змагла захаваць калектыв і яго асноўную прадукцыю і з ёю заняла ўстойлівае месца на рынках. Спачатку не даў «утапіць» карабель «Гарызонт» у бурным акіяне рынкавай эканоміі Уладзімір Ільіч Сямашка. Ён і заручыўся, у рангу наместніка кіраўніка ўрада, пастаяннай цікавасці нашымі справамі. Потым сяга падхаліў Юры Іванавіч Прадко, які на працягу многіх гадоў з'яўляецца нашым лідарам. Гэта вельмі моцная, харызматычная асоба. Дзякуючы сваёй энергіі, якая ў яго фантаўна, надзвычайнай мабільнасці (а ён вельмі лёгкі на пад'ём) Юры Іванавіч не дае спакойна жыць членам сваёй каманды і праз іх «надае паскарэнне» ўсяму калектыву. І ў выніку калектыву здольны справляцца, як бачыце, з доволі складанымі задачамі.

Тыя праекты, якія мы вырашваем, дазваляюць упеўнена глядзець у заўтрашні дзень. Наш генеральны дырэктар часта паўтарае: «Патрэба ў руху цалкам толькі наперад. Ідзі за лідарам, тады сам станеш лідарам». І гэтыя словы служыць дэвізам, на які арыентаваны ўвесь калектыв. Можна сказаць, што гэта крыда «Гарызонт». Нам патрэбна яшчэ зрабіць вельмі многае, бо праблем хапае, але, як вядома, нават самую складаную дарогу асіліць той, хто крочыць, а не стаіць на месцы.

Пра канкурэнцыю і каманду

— У вашай галіне, як ні ў якой іншай, вельмі моцная канкурэнцыя...

— Канкурэнцыя заўсёды на карысць, без яе рана ці позна адбываецца дэградацыя вытворцы. На нашым асноўным рынку — а гэта краіны СНД, і перш за ўсё Расія — канкурэнты вельмі шмат. Тут прысутнічаюць усе: LG, Sony, Panasonic, Samsung, Sharp, Philips...

— «Без канкурэнтыя спакойнай спіш, але горш жыццём»...

— Думаю, што так. І спаць у шапку яны нам не даюць. У Азіі яны фактычна манопалізавалі рынак, а пранікненню на рынку Еўропы перашкаджаюць «драконаўскія» мытныя пошліны.

Спецыяліст з Кітая, вядучы інжынер-тэхнолаг Юй Ху і кантралёр Наталія ЯЛОШЫНА аглядаюць падрыхтаваныя да зборкі дэталі печкі.

Гэтыя печкі выдатна зарэкамендавалі сябе ў спажывацтва Беларусі і за яе межамі.

Вырабы мінскага завода «СанТэхДэталъ» — ВЫСОКАЯ ЯКАСЦЬ І ГІБКІЯ ЦЭНЫ

Водаправод, каналізацыя, ацяпленне, вентыляцыя для сучасных будынкаў — нібы крывяносная сістэма для чалавека. Жыць, працаваць і адпачываць па-сапраўднаму камфортна і спакойна там, дзе ўсё комплексна сантэхнічных работ выкананы на сумленне і функцыянуе без збояў. У стварэнне прамысловых, адміністрацыйных і жылых будынкаў, размешчаных у Мінску, Мінскай, Брэсцкай і Гродзенскай абласцях, вялікі ўклад уносіць калектыў філіяла «Завод «Сантэхдэталъ» ААТ «Белсантэхмантаж-2». Ён своечасова забяспечвае мантажнікаў сертыфікаванымі трубянымі вузламі, вентнарыхтоўкамі, засаўкамі і іншым неабходным абсталяваннем высокай якасці.

Пра аб'екты і гарантыі

Завод «Сантэхдэталъ» — адзін з самых буйных вытворцаў сантэхнічнага і вентыляцыйнага абсталявання ў рэспубліцы.

Калектыў завода «Сантэхдэталъ» можа па праве ганарыцца тым, што прымае годны ўдзел ва ўзвядзенні такіх значных і ўнікальных аб'ектаў Беларусі, як аўтамабільны, трактарны, матарныя заводы ў Мінску, «Азот» у Гродне, «Беларуськалій» у Салігорску, гасцініцы «Юбілейная», «Планета», «Беларусь», Палац Рэспублікі, Мінскі метрапалітан. У апошнія гады — Нацыянальная бібліятэка, «Мінск-Арэна», гасцініца «Еўропа», храм-помнік па вул. Каліноўскага, Цэнтр трансфізіялогіі і нейрахірургіі, вучэбны корпус і корпус трансплантатнай арганіцы пры 9-й гарадской бальніцы, 2-я чарга РНПЦ «Маці і дзіця», Палескі дзяржаўны ўніверсітэт, інтэрнат БДУ, лядовая палаца ў Мінску, Брэсце, Гродне, Баранавічах, рэканструюваны ў мінулым годзе Белдзяржжырк...

Цяпер прымаюць удзел у рэканструкцыі тэатра імя Янкі Купалы, выставацкага цэнтру «Белэкспа», у будаўніцтве трох станцый метро і студэнцкага інтэрната на Паўднёвым Захадзе. Вырабляюць дэталі і для іншых, больш дробных, але не менш значных аб'ектаў. Паводле слоў выканаўчага дырэктара завода «Сантэхдэталъ» Уладзіміра БАРДЖЭВА, нягледзячы на тое, што сёлета дзяржаўныя праграмы па будаўніцтве скараціліся, работы хапае. — Загрузка прадпрыемства цяпер складае 120 працэнтаў. Неўзабаве плануем падключыцца да будаўніцтва «Чыжоўка-Арэны», прыняць удзел ва

ўзвядзенні гасцініцы да чэмпіянату свету па хакеі. — Уладзімір Ніканоравіч, канкурэнцыя ў галіне даволі высокая. Як атрымоўваецца вытрымліваць яе, не здаваць пазіцыі? — Што тычыцца канкурэнцыі, то яна сапраўды жорсткая, асабліва па вентыляцыі. Трымаем на плыву дзякуючы высокай якасці прадукцыі, канкурэнтаздольным і гібкім цэнам і хуткім тэрмінам вырабу заказаў. Наш завод уваходзіць у састаў ААТ «Белсантэхмантаж-2» — лідара на рынку санітарна-тэхнічных і вентыляцыйных сістэм. Таварыства ўдзельнічае ў будаўніцтве практычна ўсіх знакавых аб'ектаў на тэрыторыі Мінска, Мінскай, Брэсцкай і Гродзенскай абласцей і, адпаведна, дае нам заказы. Часам заказчыкі прыходзяць з іншых абласцей і, мы, зразумела, не адмаўляем ім. Так, апошнія тры гады выраблялі дэталі для бабруйскага аб'ектаў. Хоць яны знаходзяцца на тэрыторыі Магілёўскай вобласці. Цяпер пастаўляем прадукцыю для будаўніцтва і рамонтна-жылых дамоў у Горкі, дзе будуюць праходзіць «Дажынікі». Пастаянна сочыцца за якасцю прадукцыі. Стараемся закупляць добрае абсталяванне, бо на дрэнным высокай якасці не дабіцца. Каб павялічыць аб'ёмы нашай прадукцыі і ўзровень продажаў, на заводзе пастаянна праводзіцца работа па пошуку новых заказчыкаў. Вялікую ўвагу кіраўніцтва надае сустрэчам, перамо-

вам, рэкламнай рассылцы, удзелу ў тэндарах, выставах, рабоце з практычнымі інстытутамі. У завода ёсць уласны сайт — <http://www.std.by>. Вядзецца работа і па зніжэнні сабекошту прадукцыі, якая выпускаецца. Асноўны ўпор робіцца на зніжэнне матэрыялаёмкасці, павышэнне прадукцыйнасці працы за кошт удасканалення тэхналагічных працэсаў. — Стараемся прымяняць нашы беларускія камплектуючыя вырабы. Яны больш танныя і, што самае галоўнае, па якасці не саступаюць імпартным. Толькі некаторыя дэталі завозім з-за мяжы — у прыватнасці, бясшумныя нямецкія вентылятары, якія дазваляюць рэгуляваць расход паветра. Цяпер на беларускім рынку процьма польскіх ды расійскіх сантэхнічных вырабаў. Але нашы прадукцыі ніколі не горшыя. Аб гэтым сведчыць хоць бы тое, што мы выйграем недзе 30% тэндараў, у якіх прымаем удзел. У прыватнасці, адзін з апошніх буйных тэндараў — мадэрнізацыя конезавода ў Ратамцы. На роўных канкурэнтных умовах імпартнай прадукцыі і з той, якая робіцца тут з замежных камплектуючых. Бо ў іх доўгі тэрмін пастаўкі. Заказчык не заўсёды мае час і жаданне чакаць, пакуль дэталі прывяжуць з той самай Польшчы, таму ён звяртаецца да нас. Завод «Сантэхдэталъ» працуе на рынку з 1953 года, таму яго ў рэспубліцы добра ведаюць. Усе патэнцыйныя заказчыкі арыентуюцца на нашы цэны.

Вытворча-дыспетчарскі аддзел узначальвае Андрэй БАРАКСа. Тут не толькі шукаюць заказчыкаў, але і кантралююць працэс вырабу заказаў.

— Якім аб'ектам ганарыцеся? — «Мінск-Арэна» — адзін з нашых апошніх самых знакавых буйных аб'ектаў. На яго ўзвядзенне пайшла неймаверная колькасць вентыляцыйных нарыхтовак. Акрамя таго, мы ўдзельнічаем практычна ва ўсіх сацыяльных будоўлях. Літаральна ў мінулым месяцы выраблялі дэталі для паліклінікі №11, цяпер робім інтэрнат №11. Ёсць у нас падшэфная школа, дзіцячы садок. Аказвалі спонсарскую дапамогу мастацкаму ў Бабруйска, удзельнічалі ў будаўніцтве духоўна-адукацыйнага цэнтру.

Створаны патэнцыял спрыяе эфектыўнай вытворчай і эканамічнай дзейнасці. Усе асноўныя паказчыкі сацыяльна-эканамічнага развіцця прадпрыемства за 7 месяцаў 2012 года выкананы. Аб'ём вырабленай прадукцыі склаў 25876 млн рублёў і павялічыўся ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года на 174,5%. Рэнтабельнасць рэалізаванай прадукцыі 14,0%. Дасягненні завода, паводле слоў Уладзіміра Барджэва, грунтуюцца на трох «кітах» (веды, вопыт, імкненне да дасканаласці). Быць першымі — значыць нястомна працаваць перш за ўсё над удасканаленнем ведаў, засваеннем новых тэхналогій і матэрыялаў, канструктыўным супрацоўніцтвам з партнёрамі і заказчыкамі.

Пра тэхналогіі і цэхі

ВЫПУСКАЕМАЯ ПРАДУКЦЫЯ:

- трубная нарыхтоўка сістэм ацяплення, вода-, газазабеспячэння; • нарыхтоўка сістэм вентыляцыі для прамысловых, адміністрацыйных і жылых будынкаў.

Завод «Сантэхдэталъ» размяшчаецца на двох пляцоўках: у цэнтры Мінска, па вуліцы Чыгуначная, 116 і ў Брэсце па вуліцы Я. Купалы, 111.

Намеснік дырэктара Юрый БУРАЎ правёў экскурсію па мінскіх цэхях. У прыватнасці, паказаў цэх трубнай нарыхтоўкі і вузлоў, цэх вентыляцыі і цэх новай тэхнікі.

Цэх новай тэхнікі — самы новы, яго пабудавалі ў 1998 годзе. Спачатку гэта быў участак для рамонтна-уласных станкоў і вырабу прыставаў для станкоў. Паступова ён трансфармаваўся ў цэх, дзе сталі вырабляць складаныя нестандартныя вырабы.

— Работнікі цэха вырабляюць у месяц прадукцыі на 400-500 млн, — падкрэсліў Юрый Бурэй. — Каб палепшыць яе якасць, надаўна купілі новы станок.

Асвоілі ў цэху і вытворчасць вентыляцыйных прыточных камер, якія прызначаны для падачы ачышчанага і пры неабходнасці падагрэтага паветра ў прамысловыя, адміністрацыйныя і іншыя памяшканні. Сярод уласных распрацовак, якімі займаецца канструктарскі аддзел, можна таксама назваць дыфузоры для вентыляцыі, дэфлектары, якія рэгулююць паступленне паветра ў памяшканне.

Найбольшы прыбытак заводу прыносіць цэх вентыляцыі, таму і зарплата ў гэтых людзей самая вялікая на прадпрыемстве. Тут звычайныя рабочыя атрымліваюць да 9 млн беларускіх рублёў у месяц.

— Работы хапае, — адзначаў брыгадзір участка Валерый ГАРОШКА. — Летась прымалі ўдзел у будаўніцтве новага завода па вытворчасці драўняна-стружкавых і ламіраваных пліт у Івацэвічах. Цяпер выконваем вялікі заказ ААТ «Гродна Азот». Там ідзе маштабная рэканструкцыя: цалкам мяняюць вентыляцыю. Усе буйныя прадпрыемствы карыстаюцца нашай прадукцыяй. Вельмі важна, што кіраўніцтва завода вялікую ўвагу надае мадэрнізацыі абсталявання цэха. Каб паскорыць працэс вытворчасці вентыляцыі, закупілі швейцарскі станок плазменнай рэзкі, станок па вытворчасці паўцвёрдых паветраводаў. І што вы думаеце, прадукцыйнасць сапраўды вырасла разы ў два.

Вырабляюць у цэху і бакі для вады ёмістасцю 25 і 50 тон, воданепарныя вежы сістэмы Ражноўскага. Ёсць на заводзе

таксама ўчастак пафарбоўкі, дзе наносіцца палімернае пакрыццё розных колераў на вырабы з металу да 6 метраў у даўжыню. — У Мінску такіх вялікіх палімерных камер мала, — падкрэсліў Юрый Бурэй. — Пакрываем палімерам, які ахоўвае дэталі ад карозіі, не толькі ўласныя вырабы, але і аказваем паслугі па нанясенні палімеру староннім арганізацыям.

Сёння ў будаўнічай практыцы паўсюдна ўжараняюцца найноўшыя інжынерныя рашэнні, сістэмы кандыцыянавання праектуюцца не толькі для прамысловых і адміністрацыйных, але і для жылых дамоў, у корані мяняюцца класічныя падыходы да ацяплення.

— У нас ёсць цэх трубнай нарыхтоўкі і вузлоў, які вырабляе ацяпленне, водаправод, каналізацыю, — распавядае Уладзімір Барджэў. — Час не стаіць на месцы. Цяпер пайшла такая тэндэнцыя, што, у прыватнасці, пры мантажы водаправодаў замест сталёвых труб прымяняюць поліпрапіленавыя. Гэта ўсё робіцца адразу на месцы. Таму за наступны год плануем мадэрнізаваць наш цэх. Пераарыентаваць яго на выпуск іншай прадукцыі.

Аказвае завод таксама паслугі насельніцтву. Прымаюць заказы і вырабляюць: каму цяпліцу, каму вароты, мангалы, лаўкі, арэлі (ёсць вялікі пералік тавараў народнага значэння).

Завіталі мы і ў вытворча-дыспетчарскі аддзел, які ўзначальвае Андрэй БАРАКСа. Тут не толькі шукаюць заказчыкаў, але і кантралююць працэс вырабу заказаў.

— Мы з аптымізмам глядзім у заўтрашні дзень, — адзначаў Андрэй Баракса. — Для нас важна, каб заказчыкі, якія нас выбралі, заставаліся задаволеныя. Асноўны метады барацьбы за заказчыка — гэта хуткасць вырабу заказа і, безумоўна, якасць. Нашы асноўныя заказчыкі — гэта мантажнікі ўпраўлення. Каля 50% дэталей філіяла вырабляе для заказчыкаў, якія не уваходзяць у склад ААТ «Белсантэхмантаж-2». Так, у агульным аб'ёме 10% складаюць заказы ад арганізацыі МАПД, якая займаецца будаўніцтвам жылых дамоў.

Станок па плазменным раскроі металу.

Брыгадзір участка Валерый ГАРОШКА.

Пра ўмовы працы і вакансіі

Не так даўно быў зроблены рамонт на брэсцкім участку. Цалкам адрамантавалі адміністрацыйны корпус, бытавыя памяшканні. Работнікі задаволены, таму цякуць кадры там практычна няма.

Праводзіцца работа па паляпшэнні сацыяльна-бытавых умоў і мінскіх супрацоўнікаў: закуплены мікрахвалевыя печы, халадзільнік у пакоі прыёму ежы,

ва ўсіх цэхях устаноўлены апараты газіраванай вады. Усе работнікі своечасова забяспечваюцца спецопраткай. На заводзе ёсць свая модульная кацельня, працуе пункт аховы здароўя, саўна, сталовая знаходзіцца побач. Таму ні з гарачай вадою, ні з харчаваннем на заводзе праблем няма.

— Паколькі ў нас свая кацельня, зімой тэмпература ў цэхх не опускаецца ніжэй чым +11 градусаў. Умовы работы ў нас дастаткова камфортныя. Усе атрымліваюць малако, разнастайныя даллаты, якія прадугледжаны заканадаўствам. У ААТ «Белсантэхмантаж-2» ёсць 2 інтэрнаты, дзе жывуць у тым ліку і нашы маладыя работнікі. А зусім нядаўна таварыства арганізавала жыллёва-будаўнічы кааператыв, і ў мінулым годзе 16 нашых супрацоўнікаў пабудавалі кватэры ў мікрапраёне Каменная Горка.

Вялікае значэнне кіраўніцтва завода надае навучанню сваіх работнікаў.

— Як толькі з'яўляецца магчыма, адпраўляем сваіх людзей на разнастайныя курсы, — кажа Уладзімір Барджэў. — Вучыцца трэба пастаянна, бо час ідзе, тэхналогіі мяняюцца, і менавіта ад кваліфікаваных кадраў у многім

залежыць поспех прадпрыемства.

На развітанне мы папрасілі Уладзіміра Барджэва падзяліцца планами на перспектыву і расказаць пра вакансіі, якія ёсць на заводзе.

— Перад намі стаіць задача — працаваць яшчэ лепш, каб павысіць прадукцыйнасць, каб нашы людзі атрымлівалі дастойную зарплату. Хоць у нас і так сярэдняя зарплата ўжо дасягнула 500 долараў. Хацелася б таксама паўдзельнічаць у будаўніцтве аб'ектаў у Калінінградскай вобласці, бо гэта, самі разумееце, істотныя валютныя

паступленні. Што тычыцца вакансій, то ў нас сёння іх практычна няма, калектыў сфарміраваны, патрабуюцца толькі рабочыя: вентыляцыйшчыкі, электрыкі, рамонтнікі.

Брыгадзір цэха трубнарыхтоўчага участка Сяргей ЧУМАК.

Брыгадзір участка палімернай пафарбоўкі Валерый ГАЦЬКО і рабочы Вячаслаў ПРОХАРАЎ правяраюць пафарбаваныя дэталі.

Старшы майстар аддзела тэхнічнага кантролю Антон МАЗАНИК аглядае ўжо гатовую прадукцыю.

Слесар Павел ГАЦУКОВІЧ.

Філіял «Завод «Сантэхдэталъ» ААТ «Белсантэхмантаж-2»

Адрас: Мінск, вул. Чыгуначная, 116
Сайт: <http://www.std.by>
Тэл./факс 8-017-270-55-03
E-mail: zavod@std.by

Таварыства «ПАРАД» — сучасны брэнд беларускіх спецбудматэрыялаў

Гэтае прадпрыемства, а дакладней, закрытае акцыянернае таварыства, не мае вялікага штату работнікаў. Тут працуе каля 100 спецыялістаў рознага кшталту. Не мае таварыства і дарагой балансавай нерухомасці. Аднак ЗАТ «ПАРАД» валодае сучаснымі тэхналагічнымі распрацоўкамі, якія дазваляюць выпускаць якасную і неабходную — як у Беларусі, так і за мяжой — навукаёмкую прадукцыю. Сёння наша гутарка з заснавальнікам таварыства «ПАРАД», імёна і прозвішча якога скалілася зараз у сур'ёзны беларускі брэнд — Паўлам РАДЗЮКЕВІЧАМ.

— Павел Іванавіч, ваша прадпрыемства вырабляе спецыяльныя будаўнічыя матэрыялы?

— Так. Мы распрацоўваем і вырабляем будаўнічыя матэрыялы для рамонтна-рэстаўрацыйнага, а таксама засцярогі жалезабетонна-

У лабараторыі тэхналагічнага кантролю і выпрабаванняў загадчык Алена ЯКВЕНКА.

Дыспонсер для прыгатавання высакіраваных пастаў і фарбаў. На ім працуе адзін з лепшых работнікаў прадпрыемства Валодзіцкі МіЦЬКОўСКІ.

Дырэктар ААТ «ПАРАД-НПО» Дзмітрый ГВЭУ і аператар змешвальнага аграгата Іван КАЗАКЕВІЧ.

СТВАРЭННЕ ПЕРАДАВЫХ ТЭХНАЛОГІЙ І НОВЫХ БУДМАТЭРЫЯЛАЎ

— Гэтымі днямі ў таварыстве «ПАРАД» ажыццяўляецца распрацоўка, у стадыі атрымання патэнта, асаблівай мадыфікацыі РСАМА для павелічэння трываласці якасных бетоннаў. Цяпер мы робім іспыты гэтых спецыяльных матэрыялаў у Рызе на заводзе шведскай кампаніі «Аэро» па прымяненні такога матэрыялу. У Еўропе існуе такі паказчык (у беларускім стандартзе яго пакуль няма), які тычыцца суднаносін трываласці да шчыльнасці якасных бетоннаў.

Задача па павелічэнні трываласці якасных бетоннаў даволі востра стаіць і перад беларускім бокам. Новая распрацоўка дазваляе атрымліваць якасныя бетонныя з'яднаныя невялікай шчыльнасцю і адначасова з неабходнай трываласцю і з вялікім супраціўленнем цэплатэрадачы. Якісны бетон, пры выкарыстанні новых мадыфікацый РСАМА, атрымае значна вышэйшы клас якасці. Намі падлічана,

заводзе керамітнага гравію. Зараз мы арганізуем новую вытворчасць гэтага мадыфікатара ў пасёлку Усяж Смалевіцкага раёна.

Ёсць у нас і вогнеахоўныя матэрыялы — спецыяльныя фарбы па метале і дрэве, а таксама вогнебяхоўны раствор для прамочвання драўніны.

— Па выбаце такіх спецыяльных будаўнічых матэрыялаў у Беларусі вы маналіст?

— Не. Гэтыя матэрыялы ўваходзяць у асартымент вытворцаў сухіх будаўнічых сумесяў. Чым мы адрозніваемся ад астатніх? ЗАТ «ПАРАД» спецыялізуецца менавіта на выбаце выключна спецыяльных будаўнічых матэрыялаў. У нашых канкурэнтаў існуе толькі некалькі падобных паціцый, а мы прапануем комплексную сістэму матэрыялаў для рамонтна-рэстаўрацыйнага, а таксама засцярогі жалезабетонна-

Дырэктар філіяла № 1 Мікалай КІШКУР.

абароны паверхняў, вадкасці для пасіваці арматуры ў цэле бетону.

— Чым вы заахвочваеце спажыўцоў?

— Мы прапануем цэлую сістэму матэрыялаў. Цяпер у нас распрацаваны тэхналагічны карты па рамонце, дзе прапісаны ўвесь цыкл неабходных работ. Менавіта па гэтых работах мы прапануем поўны спектр неабходных спецыяльных матэрыялаў.

— Якія апошнія распрацоўкі спецматэрыялаў выкарыстоўваюцца на прадпрыемстве ЗАТ «ПАРАД»?

— Па-першае, усе нашы рамонтныя матэрыялы маюць у

будаўнічых матэрыялаў не трэба шмат людзей. Увогуле на прадпрыемстве дзейнічае абсталяванне, пасля чаго атрыманыя матэрыялы трэба накіраваць спажыўцам. Гэта пакуль не поўная аўтаматызацыя тэхналагічнага працэсу, але і зараз людзей шмат не трэба.

— Якія ачыненыя структуры карыстаюцца вашымі паслугамі і матэрыяламі?

— Сярод галоўных спажыўцоў нашай прадукцыі адзначаю Мінскі метрабуд і метрапалітэн, для якіх мы вырабляем матэрыялы па герметызацыі стыкаў жалезабетонных цюбінгаў і для ўзмацнення канструкцый. Стварэнем спецматэрыялы для рамонтна-рэстаўрацыйнага, а таксама засцярогі жалезабетонна-

для паставак, напрыклад, пры будаўніцтве метрапалітэна ці рамонтна мастоў спецматэрыялы «ПАРАД» былі ажно ў 2,7 раза танней за ўзоры замежных кампаній.

— Аб якім узроўні якасці беларускай прадукцыі спецыяльных матэрыялаў можа ісці гаворка?

— Тут магу адзначыць, што сістэма ачыненнай нарматыўнай дакументацыі значна больш развітая, чым у Расіі і ва Украіне, а тэхнічныя патрабаванні да нашай прадукцыі дазваляюць атрымліваць амаль еўрапейскую якасць падобных матэрыялаў.

— Каму ў Расіі вы прапануеце свой тавар і ці ёсць магчымасць у перспектыве пашыраць аб'ёмы паставак?

— У Расіі сапраўды гіганцкі рынак. Праўда, тут існуе свая

Спецыяліст па якасці Наталія ДЗЯМІДАВА.

тэхнічных пабудов, энергетычных аб'ектаў, аб'ектаў нафтахімічнай прамысловасці, для нафтапрацуючых заводаў. Нашымі матэрыяламі карыстаюцца гродзенскі «Азот», прадпрыемства «Белкалію» — там, дзе прысутнічае вялікая агрэсіўнасць асяродку. Для іх вырабляюцца спецыяльныя матэрыялы па рамонце і абароне канструкцый.

— Як паспяхова асвойваюцца вамі замежныя рынкі?

— Аб'ём вытворчасці спецыяльных будаўнічых сумесяў розных матэрыялаў складае прыкладна 15 тысяч тон у год. Нават з такім не вельмі вялікім аб'ёмам прадпрыемству «ПАРАД» удаецца паспяхова канкуруваць па спецматэрыялах як на тэрыторыі Беларусі, так і ў Расіі і ва Украіне з замежнымі вытворцамі.

Тут мы прапануем сваю якасную прадукцыю значна танней, чым у нашых канкурэнтаў. Нашы матэрыялы прыкладна ў два разы таннейшыя, чым у Расіі, а ў тэндарах з нашым удзелам

спецыфіка супрацоўніцтва, калі шмат чаго залежыць ад асабістых кантактаў. Гэта не заўсёды проста. Цяпер мы толькі пачынаем сваю дзейнасць на расійскім рынку.

— Раскажыце пра буйныя пакупнікоў сярод замежных спажыўцоў?

— Летась мы пастаўлялі спецматэрыялы для таркрэціравання абводных тунэляў на Бахсанскай

ных паказчыкаў і... па цэнавым фактары. Часам у Расіі нават увогуле няма вытворцаў, якія б маглі прапанаваць спецыяльныя матэрыялы з пэўнымі канкрэтнымі характарыстыкамі.

Ужо сёлета мы зрабілі пробную пастаўку ў аб'ёме некалькіх соцень тон матэрыялаў у горад Магадан для ўмацавання скляпенняў шахт па здабычы золата і серабра. Па гэтым праекце мы

гэтым часам працягваюцца перамовы аб пастаўках матэрыялаў для рамонтна-рэстаўрацыйнага, а таксама засцярогі жалезабетонна-

Актыўна супрацоўнічаем з Харкаўскім праектным інстытутам «Украгідрапраект», які працягвае гідратэхнічныя пабудовы і на тэрыторыі Беларусі. Гэта

Спецыяліст па продажы Ірына СТАРАНКОВА.

канкуруем з амерыканскімі і канадскімі кампаніямі.

Зараз ад імя свайго расійскага прадпрыемства акцыянернае таварыства «ПАРАД» стварае дылерскую сетку па ўсіх буйных гарадах Расіі. Тут у першую чаргу спецыялісты прадпрыемства аказваюць тэхнічную дапамогу па абследаванні аб'ектаў і выбары неабходных матэрыялаў.

А вось лагістыка дастаўкі нашых матэрыялаў у Расію, пры адсутнасці мяжы паміж нашымі краінамі, складае ўсяго некалькі дзён. Пасля пастануплення заяўкі, дзень робім матэрыял, увечары адпраўляем — і раніцай наша прадукцыя ўжо ў Маскве. Усяго каля двух сутак выконваем заяўку, напрыклад, у Самару. Такім чынам, наша прадпрыемства адрозніваецца ад канкурэнтаў мабільнасцю і хуткасцю дастаўкі.

— Як развіваецца супрацоўніцтва з Украінай?

— Зараз мы ствараем даччы-

Нёманская ГЭС і дзве ГЭС у Віцебскай вобласці — Полацкая і Верхнядзвінская.

— Чуў, што вашы спецыяльныя матэрыялы выкарыстоўваюцца і ў сельскай гаспадарцы?

— Мы робім матэрыялы для стварэння падлогі даільных залаў па жывёлагадоўчых фермах. Гэтыя матэрыялы выкарыстоўваюцца ўжо чввёрты год і за гэты час даказалі сваю якасць. Справа ў тым, што ў даільных залах узнікаюць асаблівыя ўмовы эксплуатацыі бетону, калі цык каровы (вагой да тону) прыкладна ў два разы перавышае вагу чалавека.

Больш за тое, нашы матэрыялы робяць падлогу (для рагуль) прыемнага зялёнага колеру. Ка-

жуць, што зялёны бетон уздымае настрой у каровы, таму і дае яна смачнейшае малако.

— У чым вы бачыце перспектывы развіцця свайго прадпрыемства?

— У першую чаргу адзначаю будаўніцтва новага завода па вытворчасці сульфалімінатнага мадыфікатара. Зараз мы працуем над пашырэннем сфераў яго ужывання. Актыўна пастаўляем гэты матэрыял у Расію і Казахстан. На яго аснове ўжо распрацаваны іншыя дабаўкі.

Напрыклад, для павелічэння гарчатыраваласці бетону. Цяпер завяршаем даследаванні ў верасні і паралельна рыхтуем дакументы на выраб новых дабавак, якія дазваляюць атрымаць цэплатрэваласць бетону да тысячы градусаў. Такія дабаўкі актыўна выкарыстоўваюцца пры рамонце і рканструкцыі ачыненых цэментных заводаў.

— Паспехаў вам і ўдачы.

УНП 100926738

З АДХОДАЎ МАГЧЫМА АТРЫМЛІВАЦЬ... ВАЛЮТУ

Усе цэментныя заводы раз у год мяняюць футроўку пячэй. Раней такі адпрацаваны матэрыял амаль ніяк не выкарыстоўваўся...

А вось сёлета прадпрыемства «ПАРАД» пачынае купляць у завода «Краснасельскбудматэрыялы» старую цэлуу, пасля замены футроўкі. Гэтая цэлуу потым перавозіцца ў мястэчка Усяж, дзе на спецыяльным абсталяванні яна будзе перапрацавана. Там цэлуу чакае сарціроўка, драбленне і памол. З гэтых пакрышаных кампанентаў з дабаўленнем вогнеўпорнай гліны і іншых складнікаў будзе вырабляцца цэплатрэваласць сумесь — мёртвая, якая выкарыстоўваецца для футроўкі цэплавых агразатаў. З цягам часу на абсталяванні «ПАРАДА» плануецца выкарыстоўваць і іншыя спецыфічныя адходы ачыненых заводаў, цэплатрэваласці і іншых энергетычных аб'ектаў. Пасля дадатковай перапрацоўкі такіх адходаў з іх збіраюцца рабіць розныя будаўнічыя дабаўкі, якія потым можна прадаваць за мяжу ўжо за валюту.

ГЭС у Дагестане. Тут было прададзена некалькі соцень тон спецматэрыялаў. У гэтых выпадках мы выйграем канкурэнтную барацьбу за кошт сваіх тэхні-

Вадзіцель аўтапагрузчыка Пётр СУДЗЕНКА.

ВЫРАБЛЯЦЬ ТОЛЬКІ ТОЕ, ШТО БУДЗЕ ПРАДАДЗЕНА

Ужо неяк складалася меркаванне наконт таго, што ўсёгаўна падрыхтоўка народнай гаспадаркі да зімы (а такія падрыхтоўка ўжо аб'яўлена) перш за ўсё датычыць работнікаў жыллёва-камунальнай гаспадаркі і што менавіта яны першыя і пачынаюць. Аднак гэтае меркаванне, можа, і не зусім дакладнае. Наведзем вытворчасць Мінскага абутковага ААТ «Луч», размешчаную ў Мінску па вуліцы Карала, — тут на адным з вытворчых участкаў стаяць вялізныя кардонныя скрынкі з надпісам на іх: «Зіма».

— Гэта ўпакоўка з зімовымі жаночымі ботамі, якія мы падрыхтавалі да адпраўкі ў гандаль, — патлумачылі на прадпрыемстве. — У гандлі ўжо чакаюць іх. А палітдыя, якія гэта шыкоўныя боты, ці не прададуць?

Спраўды, боты вельмі гледзелі: прыемны жоўта-красавы колер верху, элегантна, зручная падаша... А на ўпакоўцы з ботамі кідалася ў вочы незвычайная гандлёвая марка — «Aveleva».

Гэта — адзін з цяперашніх, новых брандаў прадпрыемства; яшчэ адзін бранд, што з'явіўся тут, наступны «AlbertoCisarelli». Але адкуль на фірме «Луч» гэтае італьянскае гучанне? Тут яшчэ раней наладзілі добрае, плённае супрацоўніцтва з італьянскімі вытворцамі абутку, воль і вынік. Прадстаўляючы свае новыя мадэлі з зазначанымі брандамі, на прадпрыемстве падкрэслівалі: гэта ў асноўным — распрацоўка і самаго ж прадпрыемства, яго дызайн, а воль над адпаведнай тэхналогіяй шыравалі разам з італьянскімі партнёрамі. І, дарэчы, нічога дзіўнага ў гэтым не трэба бачыць: гэта цяпер — міжнародная практыка; цяпер

Генеральны дырэктар МА ААТ «Луч» Мікалай СТРИЖ.

многія вытворцы задзейнічаюць падобную міжнародную кааперацыю...

Шчыра прызнаемся: а яшчэ нямаюць хто з нашых спажыўцоў і цяпер не зусім давярае айчынным лёгкім прамысловасці, а ў тым ліку і тым жа вытворцамі прадпрыемствам. Так ужо складалася ранейшым часам, што спажывец нарэдка абходзіў бокам айчыны тавар. Але ўсё недаверлівыя варта было б звадзіць на экскурсію на мінскі «Луч» ды паказаць яго новую прадаўцаў калекцыю. Дарэчы, падчас нашай экскурсіі на «Луч» мы запыталіся ў яго спецыялістаў: а чый абутак носяць яны самі? Тут нам так адказалі: 4 з 5 працаўнікоў носяць менавіта свой абутак, у тым ліку і генеральны дырэктар, у якога абутак ад «Отіко» — абутковага прадпрыемства, што ўваходзіць у структуру таварыства.

Увогуле, на долю мінскага абутніка (зрэшты, як і на долю ін-

шых прадпрыемстваў) выпала нялёгкае новае. Яны закліканы былі задавальняць (прычым гэта застаецца ў сіле і цяпер) попыт масавага, не такога ўжо багатага пакупніка, прапануючы яму абутак па даступных цэнах. Але справіліся з гэтай сацыяльнай задачай, не забываюцца пра яе і цяпер. А пры гэтым, як ужо відаць, могуць вырабляць і высокастыльны абутак, розныя і на больш багатага спажыўца, які гатовы купіць гэты абутак за значна вышэйшую цану.

Што сёння ўяўляе сабой «Луч», і найперш — у структурным плане? Варта нагадаць: гэта некалі, па сутнасці, было аднае прадпрыемства... А сёння гэта — холдынг «Абутак-Луч», які ўдзельнічаў у стварэнні 4 абутковых прадпрыемстваў: ЗАТ «Отіко», ЗАТ «Сі-вельга», СТАА «Чаўляр», СТАА «Рэйліт». Пры гэтым кіруючая кампанія «Луч» мае і сваю ўласную абутковую вытворчасць. У яе склад таксама ўваходзіць вытворчы ўчастак ва Уздзе па пашыве загатоўваў абутку, які забяспечвае імя яго ўласныя патрэбы, так і іншыя абутковыя прадпрыемствы холдынга, а частку прадукцыі нават экспартуе.

Абутковыя прадпрыемствы «Луч» вырабляюць каля 2 мільёнаў пар абутку за год (усяго абутку ў краіне вырабляецца за год 11,5 мільёна пар). На ўсё абутковых прадпрыемстваў холдынга дзейнічае сістэма менеджменту якасці ISO 9001.

Кіруючая кампанія МА ААТ «Луч» выконвае функцыі ўтрымання і абслугоўвання ўсяго маёмаснага комплексу, у тым ліку інжынерных сетак і іншых аб'ектаў, функцыі па арганізацыі пажарнай бяспекі, забяспечанні жыццядзей-

насці сацыяльнай сферы і г.д. Сённяшняе паспяховае дзейнасць усіх прадпрыемстваў (прычым гэта застаецца ў сіле і цяпер) ў холдынг, у многім залежыць ад належнага выканання кіруючай кампаніяй усіх сваіх функцый кваліфікацыі характару. І гэта ёй няблага ўдаецца. Тут можна прывесці такі прыклад: дзейнасць тых жа абутковых прадпрыемстваў практычна ні ў чым не перасякаецца, кожнае з іх працуе ў сваёй асобнай нішы, у сваім цэнавым сегменце.

Такім чынам, зноў вернемся да вытворчых спраў. Якой стратэгіі прытрымліваюцца сёння ў холдынг, ці, дакладней, — на ўласнай вытворчасці кіруючай кампаніі? Пры гэтым будзем мець на ўвазе менавіта сённяшняе ўмовы, сённяшняга, нашата больш патрабавальнага спажыўца? Аднак напачатку перададзім некаторыя фрагменты з гутаркі з генеральным дырэктарам кіруючай кампаніяй Мікалаем Стрыжком. А ён, у прыватнасці, зазначае, што абутак

Зборшчыца абутку Алена АРЦУХОВІЧ і начальнік цэха Дзмітрый БАРЗАКОЎ.

— гэта асабліва складаны тавар. Напрыклад, параметры яго выбару пакупніком налічваюць 11 паказчыкаў: колер абутку, вышыню абцаса (высокі—нізкі), тое, наколькі камфортна ў новым абутку, традыцыйна шуршці ў ім ці засцежкі і г.д. Адапвацца, трэба ўлічваць усе гэтыя фактары.

Аднак падобныя складанасці, падобныя патрабаванні сучаснага спажыўца з'яўляюцца звычайнымі ў вытворчых абутку. А воль канкурэнтныя ўмовы (а канкурэнтныя сродкі абутковай цяпер, можа, самая жорсткая і найбольшая, чым сродкі вытворчых іншых тавараў) — далёка не аднолькавыя. І асабліва адчуваюцца гэтую канкурэнтную прадпрыемствы воль такой, у многім сацыяльнай, скіраванасці. Пры гэтым варта назваць тут такія лічы, якія прывіў падчас гутаркі

Мікалай Стрыж: у краіне за год прадаецца прыкладна 22,5 мільёна пар абутку, пастаўкі айчынага абутку на ўнутраны рынак складаюць 7 мільёнаў пар, астатняе ж — гэта больш за 15 мільёнаў пар — завозіцца з-за межы краіны. Вядома, многае завозіцца прадпрыемствамі, якія таксама нясуць пэўныя выдаткі, але гэтыя выдаткі несупастаўныя з выдаткамі прадпрыемстваў. А ў выніку прадпрыемствы маюць большыя магчымасці для таго, каб канкураваць пры дапамозе цаны. Прычым гэтая акалічнасць не нясе ніякай палёгі спажыўцу: прадпрыемствы ўсё роўна возьме не менш за 70 працэнтаў сваёй рэнтабельнасці.

Гэтыя, далёка не роўныя ўмовы, вядома, закранаюць пачуцці работнікаў прадпрыемства, і ў першую чаргу яго спецыялістаў, аднак, разам з тым, так бы мовіць, яны адначасова ж і мабілізуюць калектыў.

Чым адказваюць на ўсё гэта на прадпрыемстве, якія шляхі

Паслухаем пра тую ж цяперашнюю стратэгію прадпрыемства асноўнага дызайнера, галоўнага мастака Ларысу Коршун і вядучага спецыяліста па маркетынгу Галіну Сухініну. Яны, у прыватнасці, зазначаюць: для таго, каб стварыць новую калекцыю, трэба спачатку уважліва прааналізаваць, што прадавалася напярэдадні і як прадавалася. Уважліва вывучаецца, што з'явілася ў Італіі, якія фасоны, матэрыялы, фурнітура выкарыстоўваліся сусветнымі заканадаўцамі моды. Вельмі важна таксама мець аб'ектыўнае меркаванне спажыўца. Для гэтага наладжваюцца кан'юнктурныя нарады, на якія запрашаюцца прадстаўнікі гандлю з усёй Беларусі. Распрацоўваецца таксама больш мадэляў, чым можа выбраць гандаль. І толькі тое, што ён менавіта выбраў, пакадаецца, ідзе на вытворчы паток. Тут таксама глядзяць і на тое, што завезлі з-за мяжы, са знешняга рынку. А яшчэ спецыялісты гэтыя аддзелаў імкнучыся як мага часцей наведваць магазіны, у якіх вельмі

добра відаць многія кан'юнктурныя нюансы.

І яшчэ такі момант: калі пэўныя мадэлі пастаўлены ў гандаль і не прадаюцца — прадпрыемства забірае іх назад і мяняе на іншыя. Праўда, гэта выклікае дадатковыя выдаткі, але такія захады ў рэшце рэшт апраўдваюцца. «Луч», падкрэсліваюць тут, мае неабліга традыцыі, і цяпер негэта страчвае таго, што было дагэту, увогуле трэба развіваць гэтыя традыцыі далей.

— Ацанку прадукцыі прадпрыемства ў выніку дае спажывец, — дапаўняе сваё каментарыя генеральнага дырэктара па вытворчасці і камерцыйных пытаннях Віталій Панада. — Сёння мы штогод на 100 працэнтаў абнаўляем асартымент. Увогуле, задача любога вытворцы — вырабляць тое, што, безумоўна, будзе прададзена; азначыць тавары працы можа

добра відаць многія кан'юнктурныя нюансы.

І яшчэ такі момант: калі пэўныя мадэлі пастаўлены ў гандаль і не прадаюцца — прадпрыемства забірае іх назад і мяняе на іншыя. Праўда, гэта выклікае дадатковыя выдаткі, але такія захады ў рэшце рэшт апраўдваюцца. «Луч», падкрэсліваюць тут, мае неабліга традыцыі, і цяпер негэта страчвае таго, што было дагэту, увогуле трэба развіваць гэтыя традыцыі далей.

Непасрэдна ўласная вытворчасць холдынга скіравана на выпуск абутку зусім невялікімі партыямі — ад 50 да 300 пар у кожнай. Тут падкрэсліваюць: практычна нельга сустрэць разам дзвюх жанчын у аднолькавым абутку, які вылучаны на іх вытворчасці.

Галоўны мастак Ларыса КОРШУН і начальнік вытворчага аддзела Вольга КАРАВАЕВА.

быць толькі адна: ты толькі тады добра прапрацаваў, калі вырабленую табы прадукцыю купілі і прынеслі за яе грошы. Выключна на гэта і арыентаваныя.

«Луч» знаходзіцца ў цэнтры горада, і калектыў не можа не хваляваць далейшы лёс прадпрыемства. У выніку з'явіліся адпаведныя рашэнні, а далейшым — распрацаваны два наступныя інвестыцыйныя праекты: «Будуўніцтва новага прамысловага комплексу МА ААТ «Луч» у зоне праектуемага прамысловага вузла «Заходні» і «Рэканструкцыя маёмаснага комплексу МА ААТ «Луч» на вуліцы Ціміразава ў Мінску (на месцы цяперашняга знаходжання адной з прамысловых пляцовак холдынга «Луч») са стварэннем Цэнтра развіцця лёгкай прамысловасці Рэспублікі Беларусь». План адпаведных мерапрыемстваў па рэалізацыі гэтых праектаў зацверджаны кіраўніком канцэрна «Беллегпрам», узгоднены з Мінгарвыканкам.

У выніку рэалізацыі першага праектаў павінен быць пабудаваны прамысловы комплекс па выпуску 3 мільёнаў пар абутку (у далейшым аб'ём выпуску павінен значна павялічыцца) для размяшчэння тут абутковай вытворчасці МА ААТ «Луч», а таксама абутковых прадпрыемстваў, што ўваходзіць у склад холдынга.

Пры рэалізацыі другога праекта павіна быць зроблена рэканструкцыя цяперашняга маёмаснага комплексу «Луч» па вуліцы Ціміразава са стварэннем тут спецыяльнага цэнтру, выставацкага цэнтру з под'ёмным для дэманстрацыі вырабаў лёгкай прамысловасці, магазінаў, гасцінічнага комплексу і іншых памашчанняў адміністрацыяна-выставага і фізкультурна-аздараўляючага прызначэння.

Такім чынам, мінскі «Луч» павінен атрымаць, па сутнасці, другое дыханне, новае жыццё. Добрая гісторыя гэтага прадпрыемства, якая бярэ адлік з далёкага 1924 года, будзе прадоўжана, і ў гэту гісторыю, безумоўна, будзе ўпісаны новыя старонкі яго добрай славы і працоўных дасягненняў.

УНП 1010260502

ВАДКІЯ ЦВІКІ, ГЕРМЕТЫКІ І ІНШАЕ

Ужо зазначалася: у структуру мінскага абутковага аб'яднання «Луч» уваходзіць шэраг прадпрыемстваў. Сярод іх і такое даволі спецыфічнае прадпрыемства, як «УП «Хімічная вытворчасць»». І ўжо адразу ж на пачатку нашага знаёмства з гэтай вытворчасцю праінфармуем пра такі вельмі прыемны для калектыву гэтай вытворчасці факт, пра які тут стала вядома толькі зараз: па выніках спецыяльнага рэспубліканскага прафесійнага конкурсу «Лепшы будаўнічы прадукт года-2012» тры віды прадукцыі УП «Хімічная вытворчасць» прызнаны пераможцамі ў намінацыі «Лепшая комплексная сістэма, тэхнічнае рашэнне ў будаўніцтве». Якія віды прадукцыі адзначаны спецыяльным журы конкурсу? Гэта герметык будаўнічы акрылавы «Сімфлекс-1107», герметык поліурэтанавы «Профлекс-1601», мастыка клейная «Мастыфлекс-1201» для падолаговых пакрыццяў. Гэтыя віды прадукцыі прадпрыемства ацэнены як інавацыйныя матэрыялы будаўнічага прызначэння. Варта тут жа дадаць: яны распрацаваны і асвоены на УП «Хімічная вытворчасць» яшчэ некалькі гадоў таму, але толькі цяпер у калектыве вырашылі паўдзельнічаць у гэтым папулярным конкурсе. І адразу ж прыемна перамога.

Асноўная функцыя УП «Хімічная вытворчасць» заклікаецца ў тым, каб забяспечваць сваім клеем, які тут вырабляюць, абутковую прамысловасць мінскага «Луча» (дарэчы, клей пастаўляецца і на многія іншыя абутковыя прадпрыемствы). Як зазначае дырэктар «Хімічнай вытворчасці» Алег Аніскевіч, іх прадпрыемства, з пункту гледжання патрэбнасці абутковай вытворчасці і ўзроўню якасці, у поўнай меры задавальняе ўсе неабходныя аперацыі пры вытворчасці абутку і ўвесь асартымент. Прадпрыемства адлічвае сваю гісторыю з 1997 года, або з таго часу, як яно набыло юрыдычную самастойнасць. Аднак яно ўжо да гэтага назасіла адпаведны досвед па вытворчасці клею для абутковай прамысловасці, мела добра наладжаныя кантакты з лепшымі сусветнымі пастаўшчыкамі сыравіны, у склад якіх уваходзіць такія вядомыя канцэрны, як «BASF», «BAYER» і іншыя, асвоіла сучасныя тэхналогіі. І ўсё гэта дазволіла яму заняць устойлівае, вядучыя пазіцыі на айчынным рынку і, разам з тым, выйсці таксама на экспертныя пазіцыі.

Вытворчасць клею для абутковай прамысловасці — гэта най-

волі цікавы ўніверсальны клей, які часам называюць вадкімі цвікамі. Дарэчы, маючы на ўвазе гэты ўніверсальны прадукт, мы прыгадалі добра вядомую рэкламу клею, у якой кліента «прыклімілі» падэшвамі да ступі і запыталіся ў спецыялістаў: а ваш клей можна так воль смела рэкламаваць? На наша пытанне тут адказалі так: гэта тыя ж самыя вадкія цвікі, і яны «працуюць» такім жа чынам. Напрыклад, наносіць клей на сцяну, прыкладна да гэтага месца дошчачку — і сыдохіць, а вяртаецца — паспрабуй яе адарваць... Гэты клей «працуе» і па метале, і па драўніне, і па бетоне.

У асартыменце прадпрыемства і клей, які выкарыстоўваецца абутковымі прадпрыемствамі спецыяльнага прызначэння для вырабаў спецабутку і патрабуе асабліва высокіх трываласных паказчыкаў. Дарэчы, у гэтым выпадку выкарыстоўваецца поліурэтанавы клей, які яшчэ чатыры гады таму ў невялікіх аб'ёмах імпартаваўся.

Разам з тым, апошнім часам ва УП «Хімічная вытворчасць» робяць усё большы ўхіл на будаўнічы тэматыку. У асартыменце распрацаванай тут прадукцыі — розныя віды герметыкаў і мастык. «Мы бачым адпаведную, спрыяльную сітуацыю на беларускім будаўнічым рынку, бачым, які ён добра развіваецца; у нас у рэспубліцы вялікую увагу надаюць капітальнаму рамонту жыллёвага фонду — адпаведна, і мы больш актыўна сталі рухацца ў гэтым кірунку», — падкрэслівае кіраўнік прадпрыемства.

У асартыментным пераліку прадпрыемства таксама такі да-

важкім фактарам.

Аднак падобныя складанасці, падобныя патрабаванні сучаснага спажыўца з'яўляюцца звычайнымі ў вытворчых абутку. А воль канкурэнтныя ўмовы (а канкурэнтныя сродкі абутковай цяпер, можа, самая жорсткая і найбольшая, чым сродкі вытворчых іншых тавараў) — далёка не аднолькавыя. І асабліва адчуваюцца гэтую канкурэнтную прадпрыемствы воль такой, у многім сацыяльнай, скіраванасці. Пры гэтым варта назваць тут такія лічы, якія прывіў падчас гутаркі

важкім фактарам.

Аднак падобныя складанасці, падобныя патрабаванні сучаснага спажыўца з'яўляюцца звычайнымі ў вытворчых абутку. А воль канкурэнтныя ўмовы (а канкурэнтныя сродкі абутковай цяпер, можа, самая жорсткая і найбольшая, чым сродкі вытворчых іншых тавараў) — далёка не аднолькавыя. І асабліва адчуваюцца гэтую канкурэнтную прадпрыемствы воль такой, у многім сацыяльнай, скіраванасці. Пры гэтым варта назваць тут такія лічы, якія прывіў падчас гутаркі

важкім фактарам.

Аднак падобныя складанасці, падобныя патрабаванні сучаснага спажыўца з'яўляюцца звычайнымі ў вытворчых абутку. А воль канкурэнтныя ўмовы (а канкурэнтныя сродкі абутковай цяпер, можа, самая жорсткая і найбольшая, чым сродкі вытворчых іншых тавараў) — далёка не аднолькавыя. І асабліва адчуваюцца гэтую канкурэнтную прадпрыемствы воль такой, у многім сацыяльнай, скіраванасці. Пры гэтым варта назваць тут такія лічы, якія прывіў падчас гутаркі

важкім фактарам.

Аднак падобныя складанасці, падобныя патрабаванні сучаснага спажыўца з'яўляюцца звычайнымі ў вытворчых абутку. А воль канкурэнтныя ўмовы (а канкурэнтныя сродкі абутковай цяпер, можа, самая жорсткая і найбольшая, чым сродкі вытворчых іншых тавараў) — далёка не аднолькавыя. І асабліва адчуваюцца гэтую канкурэнтную прадпрыемствы воль такой, у многім сацыяльнай, скіраванасці. Пры гэтым варта назваць тут такія лічы, якія прывіў падчас гутаркі

важкім фактарам.

Аднак падобныя складанасці, падобныя патрабаванні сучаснага спажыўца з'яўляюцца звычайнымі ў вытворчых абутку. А воль канкурэнтныя ўмовы (а канкурэнтныя сродкі абутковай цяпер, можа, самая жорсткая і найбольшая, чым сродкі вытворчых іншых тавараў) — далёка не аднолькавыя. І асабліва адчуваюцца гэтую канкурэнтную прадпрыемствы воль такой, у многім сацыяльнай, скіраванасці. Пры гэтым варта назваць тут такія лічы, якія прывіў падчас гутаркі

важкім фактарам.

Аднак падобныя складанасці, падобныя патрабаванні сучаснага спажыўца з'яўляюцца звычайнымі ў вытворчых абутку. А воль канкурэнтныя ўмовы (а канкурэнтныя сродкі абутковай цяпер, можа, самая жорсткая і найбольшая, чым сродкі вытворчых іншых тавараў) — далёка не аднолькавыя. І асабліва адчуваюцца гэтую канкурэнтную прадпрыемствы воль такой, у многім сацыяльнай, скіраванасці. Пры гэтым варта назваць тут такія лічы, якія прывіў падчас гутаркі

важкім фактарам.

Аднак падобныя складанасці, падобныя патрабаванні сучаснага спажыўца з'яўляюцца звычайнымі ў вытворчых абутку. А воль канкурэнтныя ўмовы (а канкурэнтныя сродкі абутковай цяпер, можа, самая жорсткая і найбольшая, чым сродкі вытворчых іншых тавараў) — далёка не аднолькавыя. І асабліва адчуваюцца гэтую канкурэнтную прадпрыемствы воль такой, у многім сацыяльнай, скіраванасці. Пры гэтым варта назваць тут такія лічы, якія прывіў падчас гутаркі

важкім фактарам.

Аднак падобныя складанасці, падобныя патрабаванні сучаснага спажыўца з'яўляюцца звычайнымі ў вытворчых абутку. А воль канкурэнтныя ўмовы (а канкурэнтныя сродкі абутковай цяпер, можа, самая жорсткая і найбольшая, чым сродкі вытворчых іншых тавараў) — далёка не аднолькавыя. І асабліва адчуваюцца гэтую канкурэнтную прадпрыемствы воль такой, у многім сацыяльнай, скіраванасці. Пры гэтым варта назваць тут такія лічы, якія прывіў падчас гутаркі

«Мы уважліва адносімся да нашых кліентаў і забяспечваем своечасовае выканання заказаў і гібкі падыход да кожнага пакупніка. Мы можам уключаць рэзінку клею пад вашы тэхналагічныя патрабаванні (в'язкасць, трываласць характарыстыкі, час сушкі, канцэнтрацыя, спосаб нанясення). Спецыялісты прадпрыемства ажыццяўляюць кансультаванне пакупніка пасля продажу і аказваюць ім практычную дапамогу».

3 прыныпаў прадпрыемства ў адносінах з пакупнікамі.

дзе прадоўжана. У прадпрыемства з'явіўся вельмі перспектывны расійскі партнёр, які зрабіў заказ на выраб клею для склейвання поліэтылену. А склейванне поліэтылену, як зазначаюць тут, — гэта вельмі няпростая справа, і адпаведна, патрэбен спецыяльны клей, аднак той жа расійскі партнёр спыніўся менавіта на мінскім прадпрыемстве.

А яшчэ на прадпрыемстве плануюць наладзіць выпуск свайго клею для рознічнага спажыўца. Тут у канцы лета гэтага года ўвядуць лінію па фасаванні клею ў ёмістасці ад 0,6 да 5 літраў. Аднак гэта, вядома ж, мала падыходзіць для масавага рознічнага пакупніка: яму патрэбны невялікія цыбкі. «Мы павінны задаволяць патрэбнасці ўсёх у нашай прадукцыі», — падкрэсліваюць на прадпрыемстве.

УНП 10119391

УНП 1010260502

ВЯЛІКАЯ РЫБАЛКА

ЛАВІСЯ, рыба, вялікая і маленькая! Нават 10-грамавай тут рады — любая ідзе ў скарбонку спартсмена-рыбалова. Магчыма, гэтыя грамы вырашаць, каму быць першым, а каму — другім... Вадаасховішча Лактышы прымала 10 камандаў з усіх абласцей нашай краіны — у Ганцавіцкім раёне праходзіў заключны этап Кубка Беларусі па спартыўнай лоўлі рыбы летняй паплавочнай вудай. Этап самы значны, самы важны — менавіта тут вырашалася, хто будзе прадсталяць Беларусь на чэмпіянаце свету ў Чэхіі, на рацэ Мораве.

Цішыня на вадаасховішчы не звычайная. Здаецца, нават усюдысны чайкі знізілі гучнасць крыкаў на тон або два. Гледачы перагаворваюцца паўшэптам. Самыя моцныя гукі — шорах лісця ды рыпанне ствалоў дрэў. Што ж гэта за спаборніцтва такія, калі здаецца, што ўсе раптам заснулі? Зрэшты, дрымотнасць і адсутнасць страсці на рыбакоўных спаборніцтвах — уяўня. Вось трэнер пераходзіць ад аднаго члена каманды да другога, нешта дзелавіта рэчы. Вось гледачы дзеліцца напаўголос уражаннямі ад колькасці злоўленых спартсменаў рыбака. Вось яшчэ адзін заўзяты сціснуў рукі ў кулак, ды так, што пабылі кастачкі пальцаў — перажывае. Чатыры адведзеныя для лоўлі гадзіны бягуць хутка, а рыба яна і ёсць рыба — хітрае насуперак народным прыказкам-прымаўкам стварэнне. За гэтыя гадзіны трэба знайсці да яе «падыход», складзіць прыкорм, завабіць і... злавіць. Увогуле, усё вельмі проста і няпроста адначасова.

— Лактышы — адносна новы для нас вадаём, — дзеліцца галоўны суддзя спаборніцтваў Аляксандр Загорскі. — Былі тут некалькі гадоў таму — з тых часоў усё змянілася... Зрэшты, чым складаней умовы — тым лепш. Наперадзе ў нас Чэхія, а туды з'едуцца лепшыя спартсмены з краін, дзе рыбалка — від спорту, які налічвае ў сваёй гісторыі не адно стагоддзе. Вялікабрытанія, да прыкладу, Францыя... Тым цікавей будзе памерацца сіламі.

Вадаёмы Палесся славяцца разнастайнасцю рачной фаўны. А рака Лань, што ўтварае вадаасховішча Лактышы, — асабліва. З 58 відаў рыб Беларусі тут водзіцца 32! Як тут без рэкордаў і рызыкаў? У запале рыбакі нават ракаў, ласых на рыбіны прыкорм, у садкі апускаюць. Хоць у заліковую вагу членістаногія не ідуць — толькі для памятных фотаздымкаў.

— Чым добры гэты вадаём? — перапытвае мяне трэнер нацыянальнай зборнай і па сумяшчальніцтве трэнер каманды-пераможцы «Трапер Belarus» Віктар Святошчык. — Тым, што дамба стварае прыблізна роўныя ўмовы для спартсменаў — па глыбіні, рэльефе дна... Хоць Лактышы — вадаём няпросты, так адразу і не раскучіш...

Мяркуючы па ўсім, «Трапер Belarus» загадкі няпросты вадаём усё ж такі разгадаў, бо заняў першае каманднае месца, абышоўшы каманду з Маладзечанскага раёна і «змяшаную» «Матчфішынг-Беларусь». Першым у асабістым заліку стаў таксама ўдзельнік каманды-пераможцы Аляксей Валічанка з вынікам 13 кг 350 г рыбы! На другім і трэцім месцах Канстанцін Ціханю (каманда «Матчфішынг-Беларусь») і Яўген Святошчык (каманда «Трапер Belarus») адпаведна.

Тацяна ГРЫНКЕВІЧ.
Фота аўтара.

Да ведама

НОВЫЯ ЦЭНЫ НА ВЕДЫ

Міністэрствам адукацыі зацверджаны памер платы за карыстанне школьнымі падручнікамі ў 2012/2013 навучальным годзе. Як і ў папярэднія гады, бацькі будуць аплачваць толькі 50% ад кошту падручнікаў. Тым не менш, кошт карыстання комплектам школьных падручнікаў вырас сёлета на 30%.

Для першакласнікаў карыстанне комплектам падручнікаў будзе каштаваць 25 140 рублёў. Для вучняў 2-х класаў — 28 250 рублёў, для 3-х класаў — 35 950 рублёў, для 4-х — 15 740 рублёў, для 5-х — 14 480 рублёў, 6-х — 19 090 рублёў, 7-х — 31 490 рублёў, 8-х — 36 440 рублёў, 9-х — 52 790 рублёў, 10-х — 51 840 рублёў і 11-х — 36 970 рублёў.

У адпаведнасці з Кодэксам аб адукацыі, ад унясення платы за карыстанне падручнікамі вызваляюцца: навучэнцы санаторных школ-інтэрнатаў, спецыяльных вучэбна-выхаваўчых і спецыяльных лячэбна-выхаваўчых устаноў адукацыі; асобы з асаблівацімі псіхафізічнага развіцця; дзеці-сіроты і дзеці, якія засталіся без бацькоўскай апекі; дзеці-інваліды ва ўзросце да 18 гадоў і інваліды з дзяцінства; асобы, якія засвойваюць змест адукацыйнай праграмы дашкольнай адукацыі, хворыя на анкалагічныя захворванні ці хворыя на туберкулёз; дзеці з сям'яў, якія ў адпаведнасці з заканадаўствам атрымліваюць дзяржаўную дапамогу на дзяцей ва ўзросце, старэйшым за 3 гады; навучэнцы з сям'яў, у якіх адзін ці абодва бацькі з'яўляюцца інвалідамі I ці II груп і некаторыя іншыя катэгорыі.

Для навучэнцаў са шматдзетных сям'яў (тры і больш дзяцей) плата за карыстанне падручнікамі і вучэбнымі дапаможнікамі зніжаецца на 50% ад вызначанай платы.

Надзея НІКАЛАЕВА

МАГІЛЯЎЧАНЕ НАБЫЛІ СТАТУТ

У музеі гісторыі Магілёва прэзентавалі ўнікальнае выданне Статута ВКЛ і іншыя каштоўныя набыцці.

Славутая старажытная кніга, змешчаная ў спецыяльную вітрыну з кліматычным кантролем, канчаткова заняла сваё месца ў музейнай экспазіцыі. Гэты Статут быў выдадзены напрыканцы XVI стагоддзя ў Вільні на старабеларускай мове. Грошы на кнігу шукалі ўсім Магілёвам: прыватны калекцыянер запрасяў за яе 45 тысяч долараў. Яны былі сабраны дзякуючы спонсарскай дапамозе і ахвяраванням гараджан.

Цяпер Статут моцна ўбачыць усе наведнікі гарадской ратушы. Дарослыя квіток у музей каштуе 4 тысячы рублёў, а студэнцкі і дзіцячы — усяго 2 тысячы. Заканчваецца і работа над стварэннем электроннай копіі Статута, і хутка яна з'явіцца ў адкрытым доступе на музейным сайце.

Адзін з напрамкаў дзейнасці музея гісторыі Магілёва — гэта пошук і набыццё гісторыка-культурных каштоўнасцяў. Разам са Статутам журналістам і аматарам даўныя паказалі і іншыя нядаўна набытыя рэчы: старыя кнігі, гравюры.

Цяпер у Магілёве зноў распачата кампанія па набыцці наступнага буйнога рарытэта: кнігі Казімера Семановіча «Вялікае мастацтва артылерыі» 1651 года.

— Мы сабралі ўжо 5100 еўра, і гэта траціна сумы, запрошанай прыватным калекцыянерам, — расказаў дырэктар музея гісторыі Магілёва Аляксей Бацкоў. — Мы ўжо рабі-

лі суботнік для таго, каб сабраць сродкі. Цяпер хочам арганізаваць дабрачынны канцэрт і вельмі зацікаўлены ў кантакце з прадзiosарамі беларускіх эстрадных «зорак». Таксама музей гатовы здаць рэкламную плошчу: на высокім балконе ратушы можна за грошы размясціць рэкламныя банеры.

Ілона ІВАНОВА.

Даты Падзеі Людзі

1859 год — нарадзіўся (фальварак Будзькаўшчына Лепельскага павета) Браніслаў Ігнацэвіч Эпімах-Шыпіла, беларускі выдавец, мовазнаўца. Сапраўдны член Інбелкульту (1924). Кандыдат гісторыка-філалагічных навук (1887). У 1891-1925 гадах працаваў у бібліятэцы Пецябургскага ўніверсітэта, адначасова выкладаў старажытныя мовы ў сярэдніх навучальных установах Пецябурга, у 1927-1929 гадах — дырэктар камісіі Інбелкульту па складанні слоўніка беларускай мовы. Збіраў матэрыялы па гісторыі, этнаграфіі, фальклору Беларусі, меў багаты досвед у гэтай справе: на працягу 30 гадоў з'яўляўся ўкладальнікам рукапіснай «Беларускай хрэстаматыі», з якой пазней надрукаваны невядомыя творы В. Дуніна-Марцінкевіча, Ф. Тапчэўскага і іншых. Ініцыятар стварэння першага беларускага легальнага выдавецтва «Загляне сонца і ў наша аконца» (1906-14), а таксама студэнцкага Беларускага навукова-літаратурнага гуртка (1912-17), Беларускага таварыства ў Петраградзе па аказанні дапамогі пацяргелым ад вайны (1916). Садзейнічаў творчаму станаўленню Я. Купалы, быў рэдактарам яго першага зборніка «Жалейка», захаваў неапублікаваныя творы пецябургскага перыяду (захоўваюцца ў Літаратурным музеі Янкі Купалы ў Мінску). Памёр у 1934 годзе.

1837 год — вядомы мастак і электрык-аматар Сэмюэл Морз ўпершыню пра-дэманстраваў сваё вынаходніцтва — тэлеграф. Дэманстрацыя адбылася ў Нью-Ёркскім ўніверсітэце. Праект быў наўны і надзвычай складаны, аднак зрабіў на запрошаных уражанне. Пасляховы прамысловец Стывен Вейл прапанаваў Морзу дзве тысячы долараў і памяшканне для даследаў, а таксама дапамогу свайго сына Альфрэда. На працягу чатырох месяцаў тэлеграфны апарат быў удасканалены, і, галоўнае, Морз распрацаваў сваю сапраўды славутую азбуку — спалучэнне кропак і працяжкаў.

1906 год — нарадзіўся (вёска Дуброва, зараз Смаляцкі раён) Ігнат Цімафеевіч Дуброўскі, беларускі пісьменнік і навуковец, кандыдат сельскагаспадарчых навук, заслужаны работнік культуры Беларусі. Аўтар зборніка аповядаў, аповесцяў, кніг нарысаў. Як вучоны даследаваў эканоміку сельскай гаспадаркі Беларусі.

Было сказана

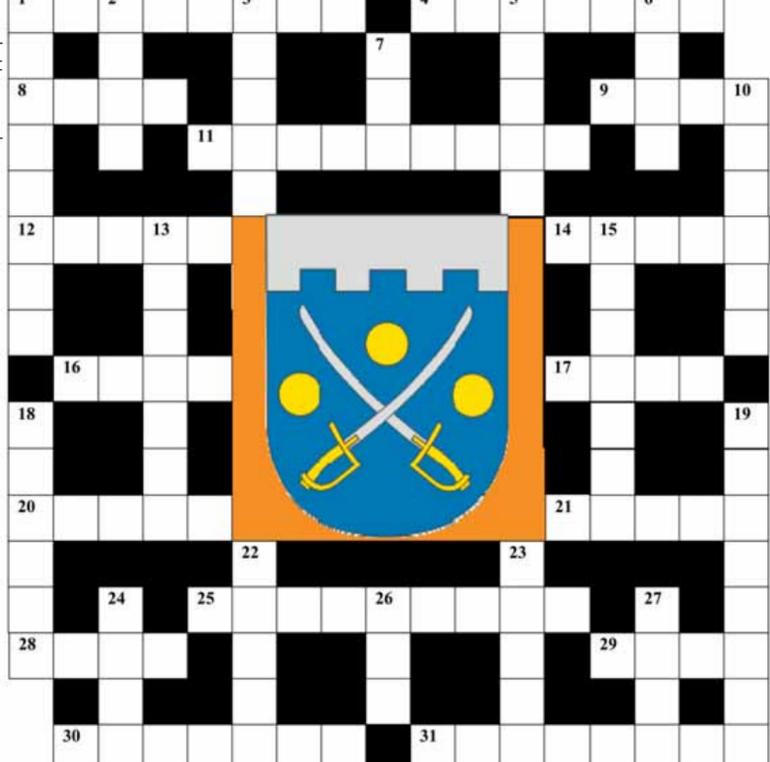
Вінцэнт Дунін-Марцінкевіч (1808—1884), драматург, паэт, тэатральны крытык, заснавальнік нацыянальнай драматургіі:

«Што чуе сэрца, тое без страху гавораць нашы вусны».

Неспрыяльныя дні і гадзіны ў верасні

7 верасня, пятніца, 14.00-15.00
15 верасня, субота, 1.00-2.00
20 верасня, чацвер, 9.00-11.00
22 верасня, субота, 14.00-16.00
25 верасня, аўторак, 11.00-13.00
29 верасня, субота, 2.00-3.00
30 верасня, нядзеля, 22.00-23.00

КРЫЖАВАНКА Глыбокае-2012

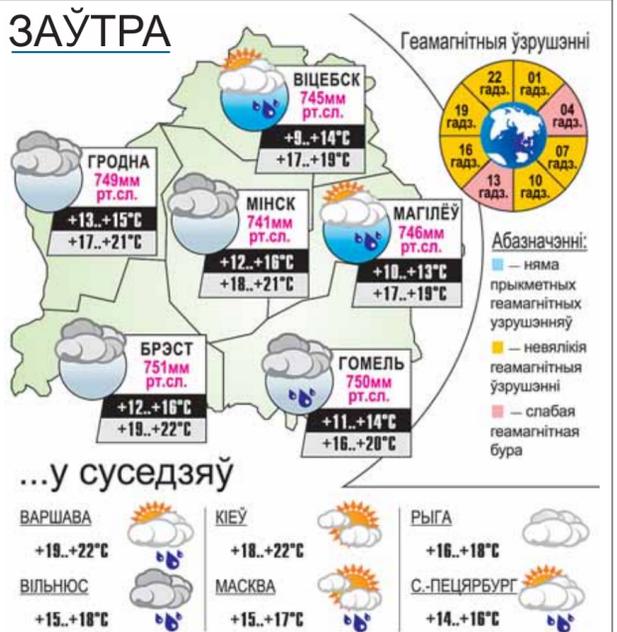

Па гарызанталі: 1. «Кароткая ... Беларусі». Галоўная кніга беларускага гісторыка, пісьменніка, філалага, грамадскага дзеяча Вацлава Ластоўскага, уладжэнца Глыбоччыны. 4. «Пойдзем шляхамі паднебных, сінімі, \Лірнікі і ... Беларусі». З верша Максіма Танка «Тры песні». 5. Які пазт прысвяціў Якубу Коласу. 8. Прышоў... — лета шасць (прык.). 9. Форма апавядання ў творы, што выдзеляе ад імя літаратурнага героя. 11. ... , графік, скульптар, археолаг; прафесія, якімі валодаў выдатны беларускі мастак Язэп Драздовіч, які нарадзіўся на Глыбоччыне. 12. «Ды мне заўсёды саргавае ... \Сваёю прыгажосцю і касцёл». З верша «Касцёл і царква ў Глыбокім» паэта, перакладчыка, грамадскага дзеяча Уладзіміра Скарыніна. 14. Зверху гола, знізу лахмата, цяплом багата (заг.). 16. Без справы жыць, толькі ... капціць (прык.). 17. «Была пара — марнелі нашы ...». З верша Якуба Коласа «Янку Купалу». 20. Невялікі літаратурны твор. 21. ... Сухі. Імя выдатнага савецкага авіяканструктара, двойчы Героя Сацыялістычнай Працы, уладжэнца г. Глыбокае; у Маскве і Мінску яго імя носяць вуліцы, у Глыбокім дзейнічае музей, прысвечаны гэтаму славетнаму чалавеку. 25. Пісьменнік, які піша драматычныя творы; да ліку ... адносіцца ўраджэнне Глыбоччыны Уладзімір Саўліч, аўтар п'ес «Адзін Гаўрыла ў Полацку», «Сабака з залатым зубам» і інш. 28. ... цвярозасці. Дарожка ў парку вёскі Мосар, што на Глыбоччыне, якую стварылі былы прабашч касцёла Святой Ганны Юзаф Булька; па яго ініцыятыўе ў вёсцы быў пабудаваны самы высокі на Беларусі крыж вышыняй больш за 20 метраў. 29. Луі ... Выдатны французскі папаводзец, лепшы маршал Банапарта Напалеона, а таксама французскі паэт, драматург, публіцыст, аўтар тэатральных і літаратурных твораў. 30. Ураджэнец Глыбокага, грамадска-публіцысцкі дзеяч, аўтар кніжкі «Тры песні». 31. Прудкаўца, якую выпускае Глыбокі малаочна-кансервавы камбінат.

Па вертыкалі: 1. Мікола Паэт-гуманіст, асветнік эпохі Адраджэння, у паэме якога «Песня пра зубра» ёсць прыкметы жывой беларускай мовы. 2. Дзе стаў, там і ... (прык.). 3. Ядомы грыб з рыжым шапачкай. 5. Той, хто сее зярняты на ніве. 6. ... — да работы, ногі — да ахвоты, галава — да ўсяго (прык.). 7. Пакуль на гумне ... , датуля на сталю хлеб (прык.). 10. Раман польскага пісьменніка, журналіста, уладжэнца Глыбоччыны, Тадэвуша Даленгі-Мастовіча, па якім былі зняты цікавыя мастацкія аднаіменныя кінафільмы. 13. «Пад дуду і пад ... \Топне, прыспявае \Сцеражыцца, усё людзі \Беларус гуляе!». З верша Янкі Купалы «Ігнату Буйніцкаму». Вядомы беларускі тэатральны дзеяч, акцёр, рэжысёр Ігнат Буйніцкі нарадзіўся на Глыбоччыне, у вёсцы Палевачы. 15. Перамяшчэнне ветрам, пlynно чого-небудзь. 18. Музычны твор. 19. «А хто там ідзе, а хто там ідзе \У агромістай такой грамадзе? \...». З верша Я. Купалы, які, пакладзены на музыку кампазітарам Л. Рагоўскім, стаў неафіцыйным гімнам трупы І. Буйніцкага. 22. «... будучыні». Назва аднаго з першых малюнкаў Я. Драздовіча. 23. Старая мера даўжыні. 24. Драматычны жанр, які ўпершыню ўвёў у XVII стагоддзі ў тагачаснай Расіі італьянскі асветнік Сімоню Полацкі; менавіта з яго драматургіі пачынаецца ў Расіі прафесійны тэатр. 26. Закончаная частка спектакля. 27. Стужка абодва эпизод з кінафільму.

АДКАВЫ НА КРЫЖАВАНКУ:

1. Кароткая ... Беларусі. 2. Дзе стаў, там і ... 3. Ядомы грыб з рыжым шапачкай. 4. Пойдзем шляхамі паднебных, сінімі, \Лірнікі і ... Беларусі. 5. Той, хто сее зярняты на ніве. 6. ... — да работы, ногі — да ахвоты, галава — да ўсяго. 7. Пакуль на гумне ... , датуля на сталю хлеб. 8. Прышоў... — лета шасць. 9. Форма апавядання ў творы, што выдзеляе ад імя літаратурнага героя. 10. Раман польскага пісьменніка, журналіста, уладжэнца Глыбоччыны, Тадэвуша Даленгі-Мастовіча, па якім былі зняты цікавыя мастацкія аднаіменныя кінафільмы. 11. ... , графік, скульптар, археолаг; прафесія, якімі валодаў выдатны беларускі мастак Язэп Драздовіч, які нарадзіўся на Глыбоччыне. 12. «Ды мне заўсёды саргавае ... \Сваёю прыгажосцю і касцёл». 13. «Пад дуду і пад ... \Топне, прыспявае \Сцеражыцца, усё людзі \Беларус гуляе!». 14. Зверху гола, знізу лахмата, цяплом багата. 15. Перамяшчэнне ветрам, пlynно чого-небудзь. 16. Без справы жыць, толькі ... капціць. 17. «Была пара — марнелі нашы ...». 18. Музычны твор. 19. «А хто там ідзе, а хто там ідзе \У агромістай такой грамадзе? \...». 20. Невялікі літаратурны твор. 21. ... Сухі. Імя выдатнага савецкага авіяканструктара, двойчы Героя Сацыялістычнай Працы, уладжэнца г. Глыбокае; у Маскве і Мінску яго імя носяць вуліцы, у Глыбокім дзейнічае музей, прысвечаны гэтаму славетнаму чалавеку. 22. «... будучыні». 23. Старая мера даўжыні. 24. Драматычны жанр, які ўпершыню ўвёў у XVII стагоддзі ў тагачаснай Расіі італьянскі асветнік Сімоню Полацкі; менавіта з яго драматургіі пачынаецца ў Расіі прафесійны тэатр. 25. Пісьменнік, які піша драматычныя творы; да ліку ... адносіцца ўраджэнне Глыбоччыны Уладзімір Саўліч, аўтар п'ес «Адзін Гаўрыла ў Полацку», «Сабака з залатым зубам» і інш. 26. Закончаная частка спектакля. 27. Стужка абодва эпизод з кінафільму. 28. ... цвярозасці. 29. Луі ... Выдатны французскі папаводзец, лепшы маршал Банапарта Напалеона, а таксама французскі паэт, драматург, публіцыст, аўтар тэатральных і літаратурных твораў. 30. Ураджэнец Глыбокага, грамадска-публіцысцкі дзеяч, аўтар кніжкі «Тры песні». 31. Прудкаўца, якую выпускае Глыбокі малаочна-кансервавы камбінат.

УСМІХНЕМСЯ

Дзіця ў парку ўпершыню ўбачыла дваіты. Доуга і здзіўлена іх разглядаў. Паварочваецца да мамы і пытаецца:

— А дзе мой такі?

Турысты ў атэлі на ўзбярэжжы:

— Скажыце, а вось медузы ці там марскія вожкі на пляжх сустракаюцца?

— Ну што вы! Якія там вожкі! Акулы з'ядаюць усё падчыстую!..

Маленькія хітрасці. Калі на 8 Сакавіка вам падарылі не тое, пра што вы марылі, — значыць, у наступныя раты рыць трэба значна гучней!

— Ну, як экзамены?
— Падарэжалі!

Пакуль не позна памяняць на камп'ютар

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫЙНАСЬ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.**

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧЭНКА, Л. ПАДЛАЦКА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ПРЮТАС (намеснік галоўнага рэдактара), Н. РАСОЛЬКА, П. ІВАНЧАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СІВІДЫЦКАЯ, В. ЦЕЛЮШКА, Л. ЦІШОШКА.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмны — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, падлікі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, юрыдычная — 287 19 68, скаржарытэра — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чыроня змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Баранавічах: 47 71 94, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэры: 287 18 81.

<http://www.zviazda.by>; **ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ** тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падобны і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адрававаныя ёй лісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрукавана ў Рэспубліканскім ўнітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 27.631. Індэкс 63850. Зак. № 4010.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30
3 верасня 2012 года.